Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

►B ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 987/2009

z dnia 16 września 2009 r.

dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

(Tekst mający znaczenie dla EOG i dla Szwajcarii)

(Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1244/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r.	L 338	35	22.12.2010
►M2	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r.	L 149	4	8.6.2012
►M3	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1224/2012 z dnia 18 grudnia 2012 r.	L 349	45	19.12.2012
►M4	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1372/2013 z dnia 19 grudnia 2013 r.	L 346	27	20.12.2013
►M5	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1368/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r.	L 366	15	20.12.2014
►M6	Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/492 z dnia 21 marca 2017 r.	L 76	13	22.3.2017

sprostowane przez:

►C1 Sprostowanie, Dz.U. L 288 z 22.10.2016, s. 58 (1368/2014)

►C2 Sprostowanie, Dz.U. L 54 z 24.2.2018, s. 18 (987/2009)

▼B

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 987/2009

z dnia 16 września 2009 r.

dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

(Tekst mający znaczenie dla EOG i dla Szwajcarii)

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

Definicje

Artykuł 1

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia:

a) „rozporządzenie podstawowe” oznacza rozporządzenie (WE) nr 883/2004;

b) „rozporządzenie wykonawcze” oznacza niniejsze rozporządzenie; oraz

c) zastosowanie mają definicje zawarte w rozporządzeniu podstawowym.

2. Poza definicjami, o których mowa w ust. 1:

a) „punkt kontaktowy” oznacza jednostkę zapewniającą:

(i) elektroniczny punkt kontaktowy;

(ii) automatyczne przekierowanie na podstawie adresu; oraz

(iii) inteligentne przekierowanie oparte na oprogramowaniu, które umożliwia automatyczne sprawdzenie i przekierowanie (na przykład aplikacja oparta na sztucznej inteligencji), lub oparte na interwencji człowieka;

b) „instytucja łącznikowa” oznacza podmiot wyznaczony przez właściwą władzę państwa członkowskiego dla jednego lub więcej działów zabezpieczenia społecznego, o których mowa w art. 3 rozporządzenia podstawowego, w celu udzielania odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji oraz udzielania pomocy w związku ze stosowaniem rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, i który jest odpowiedzialny za wykonywanie zadań, które są mu powierzone zgodnie z przepisami tytułu IV rozporządzenia wykonawczego;

c) „dokument” oznacza zbiór danych, niezależnie od zastosowanego nośnika, o strukturze pozwalającej na wymianę tych danych drogą elektroniczną, którego przekazywanie jest niezbędne w celu umożliwienia funkcjonowania przepisów rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego;

d) „standardowy dokument elektroniczny” oznacza każdy ustrukturyzowany dokument w formacie umożliwiającym elektroniczną wymianę informacji między państwami członkowskimi;

▼B

e) „przekazywanie drogą elektroniczną” oznacza przekazywanie danych za pomocą sprzętu elektronicznego do przetwarzania danych (włącznie z kompresją cyfrową) z wykorzystaniem przekazu kablowego, radiowego, technologii optycznych lub jakiegokolwiek innego środka elektromagnetycznego;

f) „Komisja Obrachunkowa” oznacza podmiot, o którym mowa w art. 74 rozporządzenia podstawowego.

ROZDZIAŁ II

Przepisy dotyczące współpracy i wymiany danych

Artykuł 2

Zakres i zasady wymiany danych między instytucjami

1. Do celów rozporządzenia wykonawczego wymiana danych między władzami i instytucjami państw członkowskich a osobami objętymi rozporządzeniem podstawowym oparta jest na zasadach usługi publicznej, skuteczności, aktywnej pomocy, szybkiego dostarczania i dostępności, w tym także dostępności drogą elektroniczną, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych i osób starszych.

2. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych między państwami członkowskimi odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

3. W przypadku gdy dana osoba na skutek pomyłki przekazała informacje, dokumenty lub wnioski do instytucji znajdującej się na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo, w którym znajduje się instytucja wyznaczona zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym, pierwsza instytucja niezwłocznie przekazuje informacje, dokumenty i wnioski – ze wskazaniem daty ich pierwotnego przekazania – do instytucji wyznaczonej zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym. Data ta jest wiążąca dla tej drugiej instytucji. Instytucje państwa członkowskiego nie ponoszą odpowiedzialności za niepodjęcie działania ani też niepodjęcie przez nie działania nie jest uznawane za równoznaczne z podjęciem decyzji, jeżeli informacje, dokumenty lub wnioski zostały przekazane przez instytucje innych państw członkowskich z opóźnieniem.

4. W przypadku gdy przekazywanie danych odbywa się za pośrednictwem instytucji łącznikowej państwa członkowskiego, do którego dane są przekazywane, bieg terminu udzielenia odpowiedzi na wnioski rozpoczyna się w dniu, w którym instytucja łącznikowa otrzymała wniosek, tak jakby otrzymała go instytucja w tym państwie członkowskim.

Artykuł 3

Zakres i zasady wymiany danych między zainteresowanymi a instytucjami

1. Państwa członkowskie zapewniają udostępnianie zainteresowanym niezbędnych informacji w celu poinformowania ich o zmianach wprowadzonych rozporządzeniem podstawowym i rozporządzeniem wykonawczym w celu umożliwienia im dochodzenia swoich praw. Zapewniają również świadczenie usług przyjaznych dla użytkownika.

▼B

2. Osoby, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe, zobowiązane są do przekazania instytucji właściwej informacji, dokumentów lub dowodów potwierdzających niezbędnych dla ustalenia ich sytuacji lub sytuacji ich rodzin, do ustalenia lub utrzymania ich praw i obowiązków oraz do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa oraz wynikających z niego obowiązków tych osób.

3. Gromadząc, przekazując lub przetwarzając dane osobowe zgodnie ze swoim ustawodawstwem do celów stosowania rozporządzenia podstawowego, państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowani mogli w pełni wykonywać swoje prawa w odniesieniu do ochrony danych osobowych, zgodnie z przepisami wspólnotowymi dotyczącymi ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych.

4. W zakresie, w jakim jest to niezbędne dla stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, instytucje właściwe przekazują informacje zainteresowanym oraz niezwłocznie wystawiają dla nich dokumenty, a w każdym przypadku w terminach określonych w ustawodawstwie danych państw członkowskich.

Instytucja właściwa powiadamia wnioskodawcę mającego miejsce zamieszkania lub pobytu w innym państwie członkowskim o swojej decyzji, bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji łącznikowej państwa członkowskiego zamieszkania lub pobytu. W przypadku odmowy przyznania świadczeń podaje również przyczyny odmowy, przysługujące środki zaskarżenia oraz termin wniesienia odwołania. Kopia tej decyzji przesyłana jest pozostałym zainteresowanym instytucjom.

Artykuł 4

Format i sposób wymiany danych

1. Komisja Administracyjna ustala strukturę, zawartość, format oraz szczegółowe ustalenia dotyczące wymiany dokumentów oraz standardowych dokumentów elektronicznych.

2. Przekazywanie danych między instytucjami lub instytucjami łącznikowymi odbywa się drogą elektroniczną, w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem punktów kontaktowych w ramach wspólnej bezpiecznej sieci, która może zapewnić poufność i ochronę wymiany danych.

3. W kontaktach z zainteresowanymi odpowiednie instytucje wykorzystują ustalenia odpowiednie dla danej sprawy oraz sprzyjają wykorzystywaniu środków elektronicznych w jak najszerszym zakresie. Komisja Administracyjna określa praktyczne ustalenia służące przesyłaniu zainteresowanemu informacji, dokumentów lub decyzji drogą elektroniczną.

Artykuł 5

Wartość prawna dokumentów i dowodów potwierdzających wydanych w innym państwie członkowskim

1. Dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

▼B

2. W razie pojawienia się wątpliwości co do ważności dokumentu lub dokładności przedstawienia okoliczności, na których opierają się informacje zawarte w tym dokumencie, instytucja państwa członkowskiego, która otrzymuje dokument, zwraca się do instytucji, która ten dokument wydała, o niezbędne wyjaśnienia oraz, w stosownych przypadkach, o wycofanie tego dokumentu. Instytucja wydająca dokument ponownie rozpatruje podstawy jego wystawienia i w stosownych przypadkach wycofuje go.

3. Zgodnie ust. 2 w razie pojawienia się wątpliwości w odniesieniu do informacji przedstawionych przez zainteresowanych, do ważności dokumentu lub dowodów potwierdzających lub do dokładności przedstawienia okoliczności, na których opierają się zawarte w nim informacje, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania przystępuje, w zakresie, w jakim jest to możliwe, na wniosek instytucji właściwej, do niezbędnej weryfikacji tych informacji lub dokumentów.

4. Jeżeli zainteresowane instytucje nie osiągną porozumienia, sprawa może zostać przedstawiona Komisji Administracyjnej przez właściwe władze, nie wcześniej jednak niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku przez instytucję, która otrzymała dokument. Komisja Administracyjna stara się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę.

Artykuł 6

Tymczasowe stosowanie ustawodawstwa i tymczasowe przyznawanie świadczeń

1. O ile rozporządzenie wykonawcze nie stanowi inaczej, w przypadku rozbieżności opinii pomiędzy instytucjami lub władzami dwóch lub więcej państw członkowskich w odniesieniu do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, zainteresowany tymczasowo podlega ustawodawstwu jednego z tych państw członkowskich, przy czym ustawodawstwo to jest określane w następującej kolejności:

a) ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym osoba ta rzeczywiście wykonuje pracę najemną lub pracę na własny rachunek, o ile praca najemna lub praca na własny rachunek jest wykonywana tylko w jednym z państw członkowskich;

▼M2

b) ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, jeżeli zainteresowany wykonuje pracę najemną lub pracę na własny rachunek w dwóch lub więcej państwach członkowskich i wykonuje część swej pracy lub prac w państwie członkowskim miejsca zamieszkania lub w przypadku, gdy osoba zainteresowana nie wykonuje pracy najemnej ani pracy na własny rachunek;

c) we wszystkich innych przypadkach ustawodawstwo państwa członkowskiego, o którego zastosowanie wystąpiono najpierw, w przypadku gdy osoba zainteresowana wykonuje pracę lub prace w dwóch lub więcej państwach członkowskich.

▼B

2. W przypadku rozbieżności opinii pomiędzy instytucjami lub władzami dwóch lub więcej państw członkowskich w odniesieniu do instytucji, która powinna wypłacać świadczenia pieniężne lub udzielać świadczeń rzeczowych, zainteresowany, który mógłby ubiegać się o świadczenia, gdyby nie zaistniał spór, jest tymczasowo uprawniony do świadczeń przewidzianych w ustawodawstwie stosowanym przez instytucję jego miejsca zamieszkania lub – jeżeli osoba ta nie ma miejsca zamieszkania na terytorium jednego z zainteresowanych państw członkowskich – do świadczeń przewidzianych w ustawodawstwie stosowanym przez instytucję, do której wniosek został złożony w pierwszej kolejności.

▼B

3. W przypadku gdy zainteresowane instytucje lub władze nie osiągną porozumienia, sprawa może zostać przedstawiona Komisji Administracyjnej przez właściwe władze, nie wcześniej jednak niż w terminie miesiąca od dnia pojawienia się rozbieżności opinii, o której mowa w ust. 1 lub 2. Komisja Administracyjna stara się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę.

4. W przypadku gdy zostanie ustalone, że mające zastosowanie ustawodawstwo nie jest ustawodawstwem państwa członkowskiego, do którego zainteresowany został tymczasowo przypisany, lub że instytucja, która tymczasowo przyznała świadczenia, nie jest instytucją właściwą, uważa się, że instytucja, którą uznano za właściwą, jest instytucją właściwą z mocą wsteczną, tak jak gdyby rozbieżność opinii nie miała miejsca, najpóźniej od dnia tymczasowego przypisania lub od pierwszego tymczasowego przyznania danych świadczeń.

5. W razie konieczności instytucja uznana za właściwą oraz instytucja, która tymczasowo wypłacała świadczenia pieniężne lub tymczasowo otrzymywała składki, ustalają w stosownych przypadkach, zgodnie z przepisami tytułu IV rozdział III rozporządzenia wykonawczego, sytuację finansową zainteresowanego w odniesieniu do składek i świadczeń pieniężnych wypłacanych tymczasowo.

Świadczenia rzeczowe przyznane tymczasowo przez daną instytucję zgodnie z ust. 2 są zwracane, zgodnie z przepisami tytułu IV rozporządzenia wykonawczego, przez instytucję właściwą.

Artykuł 7

Tymczasowe wyliczenie świadczeń i składek

1. O ile rozporządzenie wykonawcze nie stanowi inaczej, w przypadku gdy dana osoba kwalifikuje się do otrzymywania świadczenia lub jest zobowiązana do zapłacenia składki zgodnie z rozporządzeniem podstawowym, natomiast instytucja właściwa nie posiada wszystkich informacji dotyczących jej sytuacji w innym państwie członkowskim niezbędnych do ostatecznego wyliczenia świadczenia lub składki, instytucja ta – na wniosek zainteresowanego – przyznaje to świadczenie lub dokonuje tymczasowego wyliczenia wysokości składki, jeżeli takie wyliczenia są możliwe na podstawie informacji, które instytucja ta posiada.

2. Świadczenie lub składka wyliczane są ponownie, gdy tylko instytucja zainteresowana otrzyma wszystkie niezbędne dowody potwierdzające lub dokumenty.

ROZDZIAŁ III

Inne przepisy ogólne dotyczące stosowania rozporządzenia podstawowego

Artykuł 8

Porozumienia administracyjne pomiędzy dwoma lub więcej państwami członkowskimi

1. Przepisy rozporządzenia wykonawczego zastępują postanowienia zawarte w porozumieniach dotyczących stosowania konwencji, o których mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, z wyjątkiem przepisów odnoszących się do porozumień dotyczących konwencji, o których mowa w załączniku II do rozporządzenia podstawowego, o ile postanowienia tych porozumień zostały zamieszczone w załączniku 1 do rozporządzenia wykonawczego.

▼B

2. Państwa członkowskie mogą zawierać między sobą, w miarę potrzeby, porozumienia dotyczące stosowania konwencji, o których mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, pod warunkiem że porozumienia te nie wpływają w niekorzystny sposób na obowiązki zainteresowanych oraz pod warunkiem że zostały one zamieszczone w załączniku 1 do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 9

Inne procedury obowiązujące pomiędzy władzami a instytucjami

1. Dwa lub więcej państw członkowskich lub ich właściwe władze mogą uzgodnić procedury inne niż procedury przewidziane w rozporządzeniu wykonawczym, pod warunkiem że procedury te nie wpływają w niekorzystny sposób na prawa i obowiązki zainteresowanych.

2. Wszelkie zawarte w tym celu umowy przekazywane są Komisji Administracyjnej oraz wymieniane w załączniku 1 do rozporządzenia wykonawczego.

3. Postanowienia porozumień wykonawczych zawartych w tym samym celu między dwoma lub więcej państwami członkowskimi lub postanowienia podobne do określonych w ust. 2, które obowiązywały w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia wykonawczego oraz zostały zamieszczone w załączniku 5 do rozporządzenia (EWG) nr 574/72, mają nadal zastosowanie w stosunkach między tymi państwami członkowskimi, pod warunkiem że zostały one również zamieszczone w załączniku 1 do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 10

Zakaz kumulacji świadczeń

Niezależnie od innych przepisów rozporządzenia podstawowego, w przypadku gdy świadczenia należne zgodnie z ustawodawstwem dwóch lub więcej państw członkowskich ulegają wzajemnemu obniżeniu, zawieszeniu lub wstrzymaniu, kwoty, które nie byłyby wypłacone w przypadku ścisłego zastosowania zasad dotyczących obniżenia, zawieszenia lub wstrzymania świadczenia przewidzianych w ustawodawstwie zainteresowanych państw członkowskich, dzielone są przez liczbę świadczeń podlegających obniżeniu, zawieszeniu lub wstrzymaniu.

Artykuł 11

Elementy służące ustaleniu miejsca zamieszkania

1. W przypadku gdy pomiędzy instytucjami dwóch lub więcej państw członkowskich istnieje rozbieżność opinii w odniesieniu do ustalenia miejsca zamieszkania osoby, do której stosuje się rozporządzenie podstawowe, instytucje te ustalają na podstawie wspólnego porozumienia ośrodek interesów życiowych zainteresowanego w oparciu ogólną ocenę wszystkich dostępnych informacji dotyczących istotnych okoliczności, które mogą obejmować, w stosownych przypadkach:

a) czas trwania i ciągłość pobytu na terytorium zainteresowanych państw członkowskich;

b) sytuację danej osoby, w tym:

   (i) charakter i specyfikę wykonywanej pracy, w szczególności miejsce, w którym praca ta jest zazwyczaj wykonywana, jej stały charakter oraz czas trwania każdej umowy o pracę;

   (ii) jej sytuację rodzinną oraz więzi rodzinne;

▼B

(iii) prowadzenie jakiejkolwiek działalności o charakterze niezarobkowym;

(iv) w przypadku studentów – źródło ich dochodu;

(v) jej sytuację mieszkaniową, zwłaszcza informację, czy sytuacja ta ma charakter stały;

(vi) państwo członkowskie, w którym osoba uważana jest za mającą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

2. W przypadku gdy uwzględnienie poszczególnych kryteriów w oparciu o istotne okoliczności wymienione w ust. 1 nie doprowadzi do osiągnięcia porozumienia przez zainteresowane instytucje, zamiar danej osoby, taki jaki wynika z tych okoliczności, a zwłaszcza powody, które skłoniły ją do przemieszczenia się, są uznawane za rozstrzygające dla ustalenia jej rzeczywistego miejsca zamieszkania.

Artykuł 12

Sumowanie okresów

1. Do celów stosowania art. 6 rozporządzenia podstawowego instytucja właściwa kontaktuje się z instytucjami państw członkowskich, których ustawodawstwu zainteresowany również podlegał, w celu ustalenia wszystkich okresów spełnionych zgodnie z ich ustawodawstwem.

2. Odpowiednie okresy ubezpieczenia, pracy najemnej, pracy na własny rachunek lub zamieszkania spełnione zgodnie z ustawodawstwem danego państwa członkowskiego są dodawane do okresów spełnionych zgodnie z ustawodawstwem każdego innego państwa członkowskiego, o ile jest to konieczne do celów stosowania art. 6 rozporządzenia podstawowego, pod warunkiem że okresy te nie pokrywają się.

3. W przypadku gdy okres ubezpieczenia lub zamieszkania spełniony zgodnie z obowiązkowym ubezpieczeniem na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego zbiega się z okresem ubezpieczenia spełnionym w ramach ubezpieczenia dobrowolnego lub kontynuowanego ubezpieczenia fakultatywnego zgodnie z ustawodawstwem innego państwa członkowskiego, uwzględnia się jedynie okres spełniony w ramach ubezpieczenia obowiązkowego.

4. W przypadku gdy okres ubezpieczenia lub zamieszkania inny niż równorzędny z okresem ukończonym zgodnie z ustawodawstwem danego państwa członkowskiego zbiega się z okresem równorzędnym na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego, uwzględnia się jedynie okres inny niż okres równorzędny.

5. Każdy okres uznany za równorzędny na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej państw członkowskich jest uwzględniany jedynie przez instytucję państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany ostatnio obowiązkowo podlegał przed wspomnianym okresem. W przypadku gdy zainteresowany nie podlegał obowiązkowo ustawodawstwu państwa członkowskiego przed wspomnianym okresem, okres ten jest uwzględniany przez instytucję państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany obowiązkowo podlegał w pierwszej kolejności po wspomnianym okresie.

▼B

6. W przypadku, w którym nie można w sposób dokładny określić ram czasowych, w których niektóre okresy ubezpieczenia lub zamieszkania zostały spełnione zgodnie z ustawodawstwem danego państwa członkowskiego, domniemywa się, że okresy te nie pokrywają się z okresami ubezpieczenia lub zamieszkania spełnionymi zgodnie z ustawodawstwem innego państwa członkowskiego; okresy te uwzględnia się – w przypadku gdy może to być korzystne dla zainteresowanego – jedynie w zakresie, w jakim mogą one być rozsądnie uwzględnione.

Artykuł 13

Zasady przeliczania okresów

1. Jeżeli okresy spełnione zgodnie z ustawodawstwem danego państwa członkowskiego są wyrażone w jednostkach innych niż te, które przewidziane są w ustawodawstwie innego państwa członkowskiego, przeliczenia niezbędnego do sumowania okresów zgodnie z art. 6 rozporządzenia podstawowego dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:

a) okresem, który ma być podstawą przeliczenia, jest okres podany przez instytucję państwa członkowskiego, zgodnie z którego ustawodawstwem został spełniony dany okres;

b) w przypadku systemów, w których okresy wyrażane są w dniach, przeliczanie liczby dni na inne jednostki oraz odwrotnie, jak również przeliczanie między różnymi systemami opartymi na liczbie dni dokonywane jest zgodnie z następującą tabelą:

System oparty na	1 dzień odpowiada	1 tydzień odpowiada	1 miesiąc odpowiada	1 kwartał odpowiada	Maksymalna liczba dni w roku kalendarzowym
5 dni	9 godzin	5 dni	22 dni	66 dni	264 dni
6 dni	8 godzin	6 dni	26 dni	78 dni	312 dni
7 dni	6 godzin	7 dni	30 dni	90 dni	360 dni

c) w przypadku systemów, w których okresy wyrażane są w jednostkach innych niż dni:

(i) trzy miesiące lub trzynaście tygodni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;

(ii) jeden rok odpowiada czterem kwartałom, 12 miesiącom lub 52 tygodniom i odwrotnie;

(iii) w celu przeliczenia tygodni na miesiące i odwrotnie, tygodnie i miesiące przeliczane są na dni zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do systemów opartych na sześciu dniach w lit. b) w tabeli;

d) w przypadku okresów wyrażonych wartością ułamkową, wartość ta jest przeliczana na kolejną, mniejszą całkowitą jednostkę według zasad ustalonych w lit. b) i c). Części ułamkowe roku przeliczane są na miesiące, pod warunkiem że stosowany system nie ma schematu kwartalnego;

e) jeżeli w wyniku przeliczenia dokonanego zgodnie z niniejszym ustępem otrzymuje się ułamek jednostki, to wynik przeliczenia zaokrągla się w górę do następnej całkowitej jednostki.

▼B

2. Stosowanie ust. 1 nie może powodować, że całkowita suma okresów spełnionych podczas jednego roku kalendarzowego przekracza liczbę dni wskazaną w ostatniej kolumnie tabeli w ust. 1 lit. b), 52 tygodni, 12 miesięcy lub cztery kwartały.

Jeżeli okresy, które mają zostać przeliczone, odpowiadają maksymalnej rocznej długości okresów przewidzianej przez ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym zostały spełnione, stosowanie ust. 1 nie może prowadzić do powstania w jednym roku kalendarzowym okresów, które są krótsze od możliwej maksymalnej długości okresów w skali roku przewidzianej w danym ustawodawstwie.

3. Przeliczenie dokonywane jest jednorazowo dla wszystkich łącznie podanych okresów lub osobno dla każdego roku, jeżeli informacje były podane osobno dla każdego roku.

4. W przypadku gdy instytucja podaje okresy w dniach, wskazuje ona jednocześnie, czy zarządzany przez nią system oparty jest na schemacie pięcio-, sześcio- czy siedmiodniowym.

TYTUŁ II

OKREŚLANIE MAJĄCEGO ZASTOSOWANIE USTAWODAWSTWA

Artykuł 14

Szczegółowe uregulowania dotyczące art. 12 i 13 rozporządzenia podstawowego

1. Do celów stosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego „osoba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy, który normalnie tam prowadzi swoją działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego”, oznacza także osobę zatrudnioną w celu oddelegowania jej do innego państwa członkowskiego, pod warunkiem że osoba ta bezpośrednio przed rozpoczęciem zatrudnienia podlega już ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma jej pracodawca.

2. Do celów stosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego sformułowanie „który normalnie tam prowadzi swą działalność” odnosi się do pracodawcy zazwyczaj prowadzącego znaczną część działalności, innej niż działalność związana z samym zarządzeniem wewnętrznym, na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę, z uwzględnieniem wszystkich kryteriów charakteryzujących działalność prowadzoną przez dane przedsiębiorstwo. Odnośne kryteria muszą zostać dopasowane do specyficznych cech każdego pracodawcy i do rzeczywistego charakteru prowadzonej działalności.

3. Do celów stosowania art. 12 ust. 2 rozporządzenia podstawowego określenie „która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek” odnosi się do osoby, która zwykle prowadzi znaczną część działalności na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę. W szczególności osoba taka musi już prowadzić działalność od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu, oraz, w każdym okresie prowadzenia tymczasowej działalności w innym państwie członkowskim, musi nadal spełniać w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, wymogi konieczne do prowadzenia działalności pozwalające na jej ponowne podjęcie po powrocie.

▼B

4. Do celów stosowania art. 12 ust. 2 rozporządzenia podstawowego kryterium stosowanym do określenia, czy działalność, którą osoba pracująca na własny rachunek wyjeżdża prowadzić do innego państwa członkowskiego, jest „podobna" do normalnie prowadzonej działalności na własny rachunek, jest rzeczywisty charakter działalności, a nie zakwalifikowanie jej przez to inne państwo członkowskie jako praca najemna lub praca na własny rachunek.

▼M2

5. Do celów stosowania art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego osoba, która „normalnie wykonuje pracę najemną w dwóch lub więcej państwach członkowskich", oznacza osobę, która równocześnie lub na zmianę wykonuje jedną lub kilka odrębnych prac w dwóch lub więcej państwach członkowskich w tym samym lub kilku przedsiębiorstwach lub dla jednego lub kilku pracodawców.

5a. Do celów stosowania tytułu II rozporządzenia podstawowego „siedziba lub miejsce wykonywania działalności" odnosi się do siedziby lub miejsca prowadzenia działalności, w którym podejmowane są zasadnicze decyzje dotyczące przedsiębiorstwa i sprawowane są funkcje jego administracji centralnej.

Do celów art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego będący pracownikiem najemnym członek załogi lotniczej lub personelu pokładowego pracujący w lotniczym transporcie pasażerów lub towarów w dwóch lub więcej państwach członkowskich podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym znajduje się port macierzysty w rozumieniu załącznika III do rozporządzenia Rady (EWG) nr 3922/91 z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie harmonizacji wymagań technicznych i procedur administracyjnych w dziedzinie lotnictwa cywilnego ([1]).

5b. Praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia podstawowego. Art. 16 rozporządzenia wykonawczego stosuje się we wszystkich przypadkach objętych niniejszym artykułem.

▼B

6. Do celów stosowania art. 13 ust. 2 rozporządzenia podstawowego osoba, która „normalnie wykonuje pracę na własny rachunek w dwóch lub w więcej państwach członkowskich", oznacza w szczególności osobę, która równocześnie lub na zmianę wykonuje jeden rodzaj lub więcej odrębnych rodzajów pracy na własny rachunek, niezależnie od charakteru tej pracy, w dwóch lub więcej państwach członkowskich.

7. W rozróżnianiu pracy wykonywanej zgodnie z ust. 5 i 6 od sytuacji opisanych w art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia podstawowego, rozstrzygające znaczenie ma czas trwania pracy w jednym lub więcej państwach członkowskich (bez względu na to, czy ma ona charakter stały, incydentalny czy tymczasowy). W tym celu przeprowadza się ogólną ocenę wszystkich istotnych okoliczności obejmujących w szczególności, w przypadku osoby wykonującej pracę najemną, miejsce pracy określone w umowie o pracę.

8. Do celów stosowania art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia podstawowego „znaczna część pracy najemnej lub działalności na własny rachunek" wykonywana w państwie członkowskim oznacza znaczną pod względem ilościowym część pracy najemnej lub pracy na własny rachunek wykonywanej w tym państwie członkowskim, przy czym nie musi to być koniecznie największa część tej pracy.

([1]) Dz.U. L 373 z 31.12.1991, s. 4.

▼B

W celu określenia, czy znaczna część pracy jest wykonywana w danym państwie członkowskim, należy uwzględnić następujące kryteria orientacyjne:

a) w przypadku pracy najemnej – czas pracy lub wynagrodzenie; oraz

b) w przypadku pracy na własny rachunek – obrót, czas pracy, liczba świadczonych usług lub dochód.

W ramach ogólnej oceny, spełnienie powyższych kryteriów w proporcji mniejszej niż 25 % tych kryteriów wskazuje, że znaczna część pracy nie jest wykonywana w danym państwie członkowskim.

9. Do celów stosowania art. 13 ust. 2 lit. b) rozporządzenia podstawowego „centrum zainteresowania" dla działalności osoby wykonującej działalność na własny rachunek określa się z uwzględnieniem wszystkich aspektów jej działalności zawodowej, a zwłaszcza miejsca, w którym znajduje się jej stałe miejsce prowadzenia działalności, zwyczajowego charakteru lub okresu trwania wykonywanej działalności, liczby świadczonych usług oraz zamiaru tej osoby wynikającego ze wszystkich okoliczności.

10. W celu określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa na podstawie ust. 8 i 9 instytucje zainteresowane uwzględniają sytuację, jaka prawdopodobnie może mieć miejsce podczas kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych.

11. Jeżeli dana osoba wykonuje pracę najemną w dwóch lub więcej państwach członkowskich w imieniu pracodawcy, którego siedziba znajduje się poza terytorium Unii, oraz jeżeli osoba ta ma miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, w którym nie wykonuje znacznej części swojej pracy, podlega ona ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym ma miejsca zamieszkania.

Artykuł 15

Procedury dotyczące stosowania art. 11 ust. 3 lit. b) i d), art. 11 ust. 4 oraz art. 12 rozporządzenia podstawowego (dotyczące dostarczania informacji instytucjom zainteresowanym)

1. O ile art. 16 rozporządzenie wykonawczego nie stanowi inaczej, w przypadku gdy osoba wykonuje pracę w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie właściwe na podstawie przepisów tytułu II rozporządzenia podstawowego, pracodawca lub – w przypadku osoby, która nie wykonuje pracy jako pracownik najemny – zainteresowany informują o tym instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie w danym przypadku, w miarę możliwości z wyprzedzeniem. ►M2 Instytucja ta wydaje zainteresowanemu poświadczenie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, i niezwłocznie udostępnia informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do tej osoby, zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. b) lub art. 12 rozporządzenia podstawowego, instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca. ◄

2. Ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób objętych przepisami art. 11 ust. 3 lit. d) rozporządzenia podstawowego.

▼B

3. Pracodawca w rozumieniu z art. 11 ust. 4 rozporządzenia podstawowego, który ma pracownika na pokładzie statku pływającego pod banderą innego państwa członkowskiego, informuje o tym instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie w danym przypadku, w miarę możliwości z wyprzedzeniem. Instytucja ta niezwłocznie udostępnia informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, zgodnie z art. 11 ust. 4 rozporządzenia podstawowego, instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, pod którego banderą pływa statek, na którego podkładzie pracownik ma wykonywać pracę.

Artykuł 16

Procedura dotycząca stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego

1. Osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania.

2. Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu.

3. Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii.

4. W przypadku gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich, na wniosek jednej lub więcej instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek samych właściwych władz, ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego jest określane na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego.

W przypadku rozbieżności opinii między zainteresowanymi instytucjami lub właściwymi władzami podmioty te starają się dojść do porozumienia zgodnie z warunkami ustalonymi powyżej, a zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia wykonawczego.

5. Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone jako mające zastosowanie, niezwłocznie informuje o tym zainteresowanego.

6. Jeżeli zainteresowany nie dostarczy informacji, o których mowa w ust. 1, niniejszy artykuł stosuje się z inicjatywy instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, gdy tylko instytucja ta zapozna się z sytuacją tej osoby, na przykład za pośrednictwem innej instytucji zainteresowanej.

▼B

Artykuł 17

Procedura dotycząca stosowania art. 15 rozporządzenia podstawowego

Personel kontraktowy Wspólnot Europejskich korzysta z prawa wyboru, przewidzianego w art. 15 rozporządzenia podstawowego, w chwili zawierania umowy o pracę. Władza uprawniona do zawierania umowy informuje wyznaczoną instytucję państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał członek personelu kontraktowego Wspólnot Europejskich.

Artykuł 18

Procedura dotycząca stosowania art. 16 rozporządzenia podstawowego

Wniosek pracodawcy lub zainteresowanego o zastosowanie wyjątków od przepisów art. 11–15 rozporządzenia podstawowego składany jest, w miarę możliwości z wyprzedzeniem, do właściwej władzy lub organu wyznaczonego przez władzę tego państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma być zastosowane na wniosek pracownika lub zainteresowanego.

Artykuł 19

Dostarczanie informacji zainteresowanym oraz pracodawcom

1. Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo staje się mającym zastosowanie ustawodawstwem zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, informuje zainteresowanego oraz, w stosownych przypadkach, jego pracodawcę(-ów) o obowiązkach przewidzianych w tym ustawodawstwie. Instytucja ta udziela im niezbędnej pomocy w dopełnianiu formalności wymaganych przez to ustawodawstwo.

2. Na wniosek zainteresowanego lub pracodawcy instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, poświadcza, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wskazuje, jak długo i na jakich warunkach ma ono zastosowanie.

Artykuł 20

Współpraca między instytucjami

1. Odpowiednie instytucje przekazują instytucji właściwej państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie do danej osoby zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, informacje niezbędne do ustalenia dnia, od którego ustawodawstwo to ma zastosowanie, oraz składek, jakie osoba ta i jej pracodawca(-y) zobowiązani są zapłacić na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo staje się ustawodawstwem mającym zastosowanie do danej osoby zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, informuje o dniu, od którego rozpoczyna się stosowanie tego ustawodawstwa, instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegała ta osoba.

▼B

Artykuł 21

Obowiązki pracodawcy

1. Pracodawca, którego siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajdują się poza terytorium właściwego państwa członkowskiego, zobowiązany jest do wypełniania wszystkich obowiązków wynikających z ustawodawstwa mającego zastosowanie do jego pracowników, w szczególności obowiązku zapłacenia składek przewidzianych w tym ustawodawstwie, tak jakby jego siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajdowały się we właściwym państwie członkowskim.

2. Pracodawca niemający miejsca prowadzenia działalności w państwie członkowskim, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, może uzgodnić z pracownikiem, że spoczywający na pracodawcy obowiązek zapłacenia składek może być wypełniany w jego imieniu przez pracownika, bez uszczerbku dla podstawowych obowiązków pracodawcy. Pracodawca powiadamia instytucję właściwą tego państwa członkowskiego o dokonanych uzgodnieniach.

TYTUŁ III

PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

Świadczenia z tytułu choroby, macierzyństwa i równoważne świadczenia dla ojca

Artykuł 22

Ogólne przepisy wykonawcze

1. Właściwe władze lub instytucje zapewniają, aby ubezpieczonym udostępniano wszelkie niezbędne informacje na temat procedur i warunków przyznawania świadczeń rzeczowych, w przypadku gdy otrzymują oni te świadczenia na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo, w którym znajduje się instytucja właściwa.

2. Niezależnie od art. 5 lit. a) rozporządzenia podstawowego, państwo członkowskie może stać się odpowiedzialne za koszt świadczeń zgodnie z art. 22 rozporządzenia podstawowego jedynie wtedy, gdy ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury lub renty na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego, albo gdy zgodnie z art. 23–30 rozporządzenia podstawowego otrzymuje on emeryturę lub rentę na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego.

Artykuł 23

System mający zastosowanie w przypadku, gdy w państwie członkowskim miejsca zamieszkania lub pobytu istnieje więcej niż jeden system

Jeżeli ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania lub pobytu obejmuje więcej niż jeden system ubezpieczeń z tytułu choroby, macierzyństwa i w zakresie świadczeń dla ojca dla więcej niż jednej kategorii ubezpieczonych, przepisami mającymi zastosowanie zgodnie z art. 17, art. 19 ust. 1 oraz art. 20, 22, 24 i 26 rozporządzenia podstawowego są przepisy z zakresu systemu ogólnego dla pracowników najemnych.

▼B

Artykuł 24

Miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

1. Do celów stosowania art. 17 rozporządzenia podstawowego ubezpieczony lub członkowie jego rodziny mają obowiązek zarejestrowania się w instytucji swojego miejsca zamieszkania. Prawo tych osób do świadczeń rzeczowych w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania, potwierdza dokument wydany przez instytucję właściwą na wniosek ubezpieczonego lub na wniosek instytucji miejsca zamieszkania.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, pozostaje ważny, dopóki instytucja właściwa nie poinformuje instytucji miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

Instytucja miejsca zamieszkania informuje instytucję właściwą o każdej rejestracji zgodnie z ust. 1, a także o każdej zmianie lub unieważnieniu takiej rejestracji.

3. Niniejszy artykuł stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w art. 22, 24, 25 oraz 26 rozporządzenia podstawowego.

Artykuł 25

Pobyt w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

A. *Procedura oraz zakres przysługującego prawa*

1. Do celów stosowania art. 19 rozporządzenia podstawowego ubezpieczony przedstawia świadczeniodawcy w państwie członkowskim, w którym ma miejsce pobytu, dokument wydany przez swoją instytucję właściwą, potwierdzający jego uprawnienie do świadczeń rzeczowych. Jeżeli ubezpieczony nie posiada takiego dokumentu, instytucja miejsca pobytu, na wniosek lub z innych koniecznych względów, występuje do instytucji właściwej o wystawienie tego dokumentu.

2. Dokument ten potwierdza, że ubezpieczony jest uprawniony do świadczeń rzeczowych na warunkach przewidzianych w art. 19 rozporządzenia podstawowego na takich samych zasadach, jakie mają zastosowanie do ubezpieczonych na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego, w którym ma miejsce pobytu.

3. Świadczenia rzeczowe, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, oznaczają świadczenia rzeczowe, które są udzielane w państwie członkowskim miejsca pobytu, zgodnie z jego ustawodawstwem, a które stają się niezbędne ze wskazań medycznych, z myślą o zapobieżeniu przymusowemu powrotowi ubezpieczonego do właściwego państwa członkowskiego przed końcem planowanego pobytu w celu uzyskania niezbędnego leczenia.

B. *Procedura oraz ustalenia dotyczące ponoszenia i zwracania kosztów świadczeń rzeczowych*

4. Jeżeli ubezpieczony rzeczywiście w całości lub w części poniósł koszty świadczeń rzeczowych udzielonych w ramach art. 19 rozporządzenia podstawowego i jeżeli ustawodawstwo stosowane przez instytucję miejsca pobytu umożliwia zwrot tych kosztów ubezpieczonemu, może on przesłać swój wniosek o zwrot kosztów do instytucji miejsca pobytu. W takim przypadku instytucja ta zwraca bezpośrednio ubezpieczonemu koszty odpowiadające tym świadczeniom do wysokości i na warunkach przewidzianych dla stawek zwrotu kosztów w ustawodawstwie obowiązującym tę instytucję.

▼B

5. Jeżeli o zwrot tych kosztów nie wystąpiono bezpośrednio do instytucji miejsca pobytu, poniesione koszty są zwracane zainteresowanemu przez instytucję właściwą według stawek zwrotu kosztów stosowanych przez instytucję miejsca pobytu lub kwot, które podlegałyby zwrotowi kosztów na rzecz instytucji miejsca pobytu, gdyby art. 62 rozporządzenia wykonawczego miał zastosowanie w danym przypadku.

Instytucja miejsca pobytu udziela instytucji właściwej, na jej wniosek, wszelkich niezbędnych informacji o tych stawkach lub kwotach.

6. W drodze odstępstwa od ust. 5 instytucja właściwa może zwrócić poniesione koszty do wysokości i zgodnie z warunkami zwrotu kosztów określonymi w ustawodawstwie obowiązującym tę instytucję, pod warunkiem że ubezpieczony wyraził zgodę na zastosowanie wobec niego niniejszego przepisu.

7. Jeżeli w ustawodawstwie państwa członkowskiego miejsca pobytu nie przewidziano zwrotu kosztów zgodnie z ust. 4 i 5 w danym przypadku, instytucja właściwa może zwrócić koszty do wysokości i zgodnie z warunkami przewidzianych dla stawek zwrotu kosztów w ustawodawstwie obowiązującym tę instytucję, bez uzyskiwania zgody ubezpieczonego.

8. Kwoty zwracane ubezpieczonemu w żadnym przypadku nie są wyższe niż kwota rzeczywiście poniesionych przez niego kosztów.

9. W przypadku znacznych wydatków instytucja właściwa może wypłacić ubezpieczonemu odpowiednią zaliczkę, gdy tylko osoba ta przedłoży jej wniosek o zwrot kosztów.

C. *Członkowie rodziny*

10. Przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio do członków rodziny ubezpieczonego.

Artykuł 26

Leczenie planowane

A. *Procedura wydawania zezwolenia*

1. Do celów stosowania art. 20 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, ubezpieczony przedstawia instytucji miejsca pobytu dokument wydany przez instytucję właściwą. Do celów niniejszego artykułu instytucja właściwa oznacza instytucję, która ponosi koszty planowanego leczenia; w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 4 i w art. 27 ust. 5 rozporządzenia podstawowego, w których koszty świadczeń rzeczowych udzielanych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania są zwracane na podstawie kwot zryczałtowanych, instytucja właściwa oznacza instytucję miejsca zamieszkania.

2. Jeżeli ubezpieczony nie ma miejsca zamieszkania we właściwym państwie członkowskim, zwraca się on o udzielenie zezwolenia do instytucji miejsca zamieszkania, która niezwłocznie przekazuje wniosek instytucji właściwej.

W takim przypadku instytucja miejsca zamieszkania wydaje zaświadczenie, w którym potwierdza, że w państwie członkowskim miejsca zamieszkania zostały spełnione warunki określone w art. 20 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia podstawowego.

▼B

Instytucja właściwa może odmówić wydania zezwolenia jedynie wtedy, gdy w ocenie instytucji miejsca zamieszkania warunki określone w art. 20 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia podstawowego nie zostały spełnione w państwie członkowskim, w którym ubezpieczony ma miejsce zamieszkania, lub gdy takie samo leczenie może zostać zapewnione we właściwym państwie członkowskim w terminie uzasadnionym z medycznego punktu widzenia, uwzględniając aktualny i przewidywany przebieg choroby zainteresowanego.

Instytucja właściwa informuje o swojej decyzji instytucję miejsca zamieszkania.

W przypadku braku odpowiedzi w terminie określonym w ustawodawstwie krajowym uznaje się, że instytucja właściwa udzieliła zezwolenia.

3. Jeżeli ubezpieczony, który nie ma miejsca zamieszkania we właściwym państwie członkowskim, wymaga pilnego leczenia ratującego życie, a nie można odmówić wydania zezwolenia zgodnie z art. 20 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia podstawowego, zezwolenie wydaje instytucja miejsca zamieszkania w imieniu instytucji właściwej, która natychmiast zostaje o tym poinformowana przez instytucję miejsca zamieszkania.

Instytucja właściwa uznaje ustalenia i metody leczenia lekarzy zatwierdzonych przez instytucję miejsca zamieszkania wydającą zezwolenie, dotyczące potrzeby pilnego leczenia ratującego życie.

4. Na każdym etapie procedury wydawania zezwolenia instytucja właściwa zachowuje prawo do zlecenia zbadania ubezpieczonego przez wybranego przez siebie lekarza w państwie członkowskim miejsca pobytu lub zamieszkania.

5. Bez uszczerbku dla jakiejkolwiek decyzji w sprawie zezwolenia, instytucja miejsca pobytu informuje instytucję właściwą, jeśli ze wskazań medycznych zasadne wydaje się uzupełnienie leczenia objętego aktualnym zezwoleniem.

B. *Pokrywanie kosztów świadczeń rzeczowych poniesionych przez ubezpieczonego*

6. Bez uszczerbku dla ust. 7, przepisy art. 25 ust. 4 i 5 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

7. Jeżeli ubezpieczony rzeczywiście w całości lub w części poniósł koszty leczenia objętego zezwoleniem, a kwota kosztów, które instytucja właściwa jest zobowiązana zwrócić instytucji miejsca pobytu lub ubezpieczonemu zgodnie z ust. 6 (koszt rzeczywisty), są niższe od kosztów, jakie musiałaby ona uiścić za to samo leczenie we właściwym państwie członkowskim (koszt hipotetyczny), instytucja właściwa zwraca, na wniosek, koszty leczenia poniesione przez ubezpieczonego do wysokości różnicy kosztów hipotetycznych i kosztów rzeczywistych. Zwracana kwota nie może jednak przewyższać koszty rzeczywiście poniesionej przez ubezpieczonego i może uwzględniać kwotę, którą ubezpieczony musiałby uiścić, jeśli leczenie miałoby miejsce we właściwym państwie członkowskim.

▼B

C. *Pokrywanie kosztów podróży i pobytu w ramach leczenia planowanego*

8. Jeżeli w ustawodawstwie krajowym obowiązującym instytucję właściwą przewidziano zwrot kosztów podróży i pobytu, które są nierozerwalnie związane z leczeniem ubezpieczonego, oraz w przypadku gdy wydano zezwolenie na leczenie w innym państwie członkowskim, instytucja ta pokrywa te koszty, a w razie konieczności także koszty poniesione przez osobę muszącą towarzyszyć ubezpieczonemu.

D. *Członkowie rodziny*

9. Przepisy ust. 1–8 stosuje się odpowiednio do członków rodziny ubezpieczonych.

Artykuł 27

Świadczenia pieniężne z tytułu niezdolności do pracy w przypadku pobytu lub zamieszkiwania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

A. *Procedura obowiązująca ubezpieczonego*

1. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa członkowskiego ubezpieczony musi przedstawić zaświadczenie, aby mieć prawo do świadczeń pieniężnych z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w art. 21 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, zwraca się on do lekarza państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, który dokonał ustaleń dotyczących stanu jego zdrowia, aby poświadczył jego niezdolność do pracy oraz prawdopodobny okres trwania tej niezdolności.

2. Ubezpieczony przesyła to zaświadczenie instytucji właściwej w terminie określonym w ustawodawstwie właściwego państwa członkowskiego.

3. W przypadku gdy lekarze prowadzący leczenie w państwie członkowskim miejsca zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy i jeżeli zaświadczenia takie są wymagane zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa członkowskiego, zainteresowany ubiega się o nie bezpośrednio w instytucji miejsca zamieszkania. Instytucja ta niezwłocznie zapewnia przeprowadzenie lekarskiej oceny niezdolności do pracy tej osoby i sporządzenie zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1. Zaświadczenie to jest niezwłocznie przekazywane instytucji właściwej.

4. Przekazanie dokumentu, o którym mowa w ust. 1, 2 i 3, nie zwalnia ubezpieczonego z obowiązków wynikających z mającego zastosowanie ustawodawstwa, w szczególności obowiązków wobec jego pracodawcy. W stosownych przypadkach pracodawca lub instytucja właściwa mogą wezwać pracownika do wzięcia udziału w działaniach, których celem jest wspieranie jego powrotu do pracy i pomoc w tym zakresie.

B. *Procedura obowiązująca instytucję państwa członkowskiego miejsca zamieszkania*

5. Na wniosek instytucji właściwej instytucja miejsca zamieszkania poddaje zainteresowanego niezbędnym kontrolom administracyjnym lub badaniom lekarskim zgodnie z ustawodawstwem, które ta druga instytucja stosuje. Orzeczenie lekarza przeprowadzającego badanie dotyczące w szczególności prawdopodobnego okresu trwania niezdolności do pracy zostaje niezwłocznie przekazane przez instytucję miejsca zamieszkania do instytucji właściwej.

▼B

C. *Procedura obowiązująca instytucję właściwą*

6. Instytucja właściwa zastrzega sobie prawo do tego, by zlecić zbadanie ubezpieczonego wybranemu przez siebie lekarzowi.

7. Bez uszczerbku dla art. 21 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia podstawowego, instytucja właściwa wypłaca świadczenia pieniężne bezpośrednio zainteresowanemu oraz, w razie konieczności, informuje o tym instytucję jego miejsca zamieszkania.

8. Do celów stosowania art. 21 ust. 1 rozporządzenia podstawowego dane zawarte w zaświadczeniu o niezdolności ubezpieczonego do pracy, które zostało sporządzone w innym państwie członkowskim na podstawie diagnozy medycznej lekarza lub instytucji przeprowadzających badanie, mają taką samą wartość prawną jak zaświadczenie sporządzone we właściwym państwie członkowskim.

9. Jeżeli instytucja właściwa odmawia wypłacenia świadczeń pieniężnych, powiadamia ona o swojej decyzji ubezpieczonego i jednocześnie instytucję miejsca zamieszkania.

D. *Procedura obowiązująca w przypadku pobytu w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie*

10. Przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy ubezpieczony przebywa w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie.

Artykuł 28

Świadczenia pieniężne z tytułu opieki długoterminowej w przypadku pobytu lub zamieszkiwania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

A. *Procedura obowiązująca ubezpieczonego*

1. O uzyskanie uprawnień do świadczeń pieniężnych z tytułu długotrwałej opieki zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia podstawowego ubezpieczony ubiega się w instytucji właściwej. W razie konieczności instytucja właściwa informuje o tym instytucję miejsca zamieszkania.

B. *Procedura obowiązująca instytucję miejsca zamieszkania*

2. Na wniosek instytucji właściwej instytucja miejsca zamieszkania bada sytuację ubezpieczonego w zakresie potrzeby uzyskania opieki długoterminowej. Instytucja właściwa przekazuje instytucji miejsca zamieszkania wszelkie informacje niezbędne do przeprowadzenia takiej analizy.

C. *Procedura obowiązująca instytucję właściwą*

3. W celu ustalenia, w jakim stopniu ubezpieczony potrzebuje opieki długoterminowej, instytucja właściwa ma prawo do zlecić zbadanie ubezpieczonego przez wybranego przez siebie lekarza lub innego specjalistę.

4. Artykuł 27 ust. 7 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

▼B

D. *Procedura obowiązująca w przypadku pobytu w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie*

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio, gdy ubezpieczony przebywa w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie.

E. *Członkowie rodziny*

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do członków rodziny ubezpieczonego.

Artykuł 29

Stosowanie art. 28 rozporządzenia podstawowego

Jeżeli państwo członkowskie, w którym były pracownik przygraniczny wykonywał swoją ostatnią pracę, nie jest już właściwym państwem członkowskim, a były pracownik przygraniczny lub członek jego rodziny udaje się do tego państwa w celu uzyskania świadczeń rzeczowych zgodnie z art. 28 rozporządzenia podstawowego, przedstawia on instytucji miejsca pobytu dokument wydany przez instytucję właściwą.

Artykuł 30

Składki emerytów lub rencistów

Jeżeli dana osoba otrzymuje emeryturę lub rentę z więcej niż jednego państwa członkowskiego, kwota składek potrącanych od wszystkich wypłacanych emerytur lub rent w żadnym przypadku nie przewyższa kwoty, którą potrąca się od osoby otrzymującej emeryturę lub rentę w takiej samej wysokości z właściwego państwa członkowskiego.

Artykuł 31

Stosowanie art. 34 rozporządzenia podstawowego

A. *Procedura obowiązująca instytucję właściwą*

1. Instytucja właściwa informuje zainteresowanego o przepisie zawartym w art. 34 rozporządzenia podstawowego dotyczącym zapobiegania kumulacji świadczeń. Zasady te należy stosować, aby osoba, która nie ma miejsca zamieszkania we właściwym państwie członkowskim, była uprawniona do świadczeń przynajmniej o takiej samej łącznej kwocie lub wartości, do jakich byłaby uprawniona, gdyby miała miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim.

2. Instytucja właściwa informuje również instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu o wypłaceniu świadczeń pieniężnych z tytułu opieki długoterminowej w przypadku, gdy ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję przewiduje świadczenia rzeczowe z tytułu opieki długoterminowej wymienione w wykazie, o którym mowa w art. 34 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

B. *Procedura obowiązująca instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu*

3. Po otrzymaniu informacji przewidzianej w ust. 2 instytucja miejsca zamieszkania lub pobytu niezwłocznie informuje instytucję właściwą o wszelkiego rodzaju świadczeniach rzeczowych z tytułu opieki długoterminowej służących temu samemu celowi, które na podstawie obowiązującego ją ustawodawstwa przyznała zainteresowanemu, oraz o mającej zastosowanie stawce zwrotu kosztów.

▼B

4. W razie konieczności Komisja Administracyjna określa środki wykonawcze dotyczące niniejszego artykułu.

Artykuł 32

Szczególne środki wykonawcze

1. W przypadku gdy osoba lub grupa osób jest zwolniona na swój wniosek z obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby, w związku z czym osoby te nie są objęte systemem ubezpieczenia na wypadek choroby, do którego zastosowanie ma rozporządzenie podstawowe, instytucja innego państwa członkowskiego nie staje się, wyłącznie z powodu tego zwolnienia, odpowiedzialna za ponoszenie kosztów świadczeń rzeczowych lub pieniężnych udzielonych tym osobom lub członkom ich rodzin na podstawie przepisów tytułu III rozdział I rozporządzenia podstawowego.

2. W przypadku państw członkowskich, o których mowa z załączniku 2, przepisy tytułu III rozdział I rozporządzenia podstawowego o świadczeniach rzeczowych mają zastosowanie do osób uprawnionych do świadczeń rzeczowych wyłącznie na podstawie systemu specjalnego dla urzędników służby cywilnej jedynie w zakresie określonym w tym systemie.

Instytucja innego państwa członkowskiego nie staje się, wyłącznie na ich podstawie, odpowiedzialna za ponoszenie kosztów świadczeń rzeczowych lub pieniężnych udzielonych tym osobom lub członkom ich rodzin.

3. W przypadku gdy osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz członkowie ich rodzin mają miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, w którym prawo do otrzymywania świadczeń rzeczowych nie jest uzależnione od spełnienia warunków ubezpieczenia ani warunków pracy najemnej lub pracy na własny rachunek, są one zobowiązane do zapłaty całkowitych kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych w kraju miejsca ich zamieszkania.

ROZDZIAŁ II

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Artykuł 33

Prawo do świadczeń rzeczowych i pieniężnych w przypadku zamieszkiwania lub pobytu w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

1. Do celów stosowania art. 36 rozporządzenia podstawowego stosuje się odpowiednio procedury określone w art. 24–27 rozporządzenia wykonawczego.

2. W przypadku udzielania specjalnych świadczeń rzeczowych związanych z wypadkiem przy pracy oraz chorobą zawodową zgodnie z krajowym ustawodawstwem państwa członkowskiego miejsca pobytu lub zamieszkania instytucja tego państwa członkowskiego niezwłocznie informuje o tym instytucję właściwą.

▼B

Artykuł 34

Procedura obowiązująca w przypadku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej mających miejsce w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

1. Jeżeli wypadek przy pracy wystąpił lub jeżeli chorobę zawodową stwierdzono po raz pierwszy w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie, zgłoszenie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej lub powiadomienie o nich – w przypadku gdy ustawodawstwo krajowe przewiduje zgłoszenie lub powiadomienie – następuje zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa członkowskiego, bez uszczerbku, w stosownych przypadkach, dla innych przepisów obowiązujących w państwie członkowskim, w którym wystąpił wypadek przy pracy lub w którym po raz pierwszy stwierdzono chorobę zawodową, które to przepisy nadal mają zastosowanie w takich przypadkach. Zgłoszenie lub powiadomienie kierowane jest do instytucji właściwej.

2. Instytucja państwa członkowskiego, na którego terytorium wystąpił wypadek przy pracy lub na którego terytorium po raz pierwszy stwierdzono chorobę zawodową, przekazuje instytucji właściwej zaświadczenia lekarskie sporządzone na terytorium tego państwa członkowskiego.

3. W przypadku gdy w następstwie wypadku w drodze do lub z pracy, który wystąpił na terytorium państwa członkowskiego innego niż właściwe państwo członkowskie, niezbędne jest przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego na terytorium tego pierwszego państwa członkowskiego w celu określenia wszelkich uprawnień do odpowiednich świadczeń, instytucja właściwa może wyznaczyć w tym celu odpowiednią osobę oraz poinformować o tym władze tego państwa członkowskiego. Instytucje współpracują ze sobą, aby ocenić wszelkie istotne informacje oraz zapoznać się ze sprawozdaniami i wszelkimi innymi dokumentami dotyczącymi wypadku.

4. Po przeprowadzeniu leczenia, na wniosek instytucji właściwej, przesyłane jest szczegółowe sprawozdanie wraz z zaświadczeniami lekarskimi dotyczącymi trwałych skutków wypadku lub choroby, a w szczególności obecnego stanu osoby, która uległa wypadkowi, oraz powrotu do zdrowia lub stabilizacji stanu zdrowia. Należne opłaty uiszczane są w stosownych przypadkach przez instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu według stosowanych przez nią stawek na koszt instytucji właściwej.

5. Na wniosek instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu, w stosownych przypadkach, instytucja właściwa powiadamia ją o decyzji, w której określono datę powrotu do zdrowia lub stabilizacji stanu zdrowia oraz, w stosownych przypadkach, o decyzji o przyznaniu renty.

Artykuł 35

Spory dotyczące związku wypadku lub choroby z pracą

1. W przypadku gdy instytucja właściwa kwestionuje zastosowanie ustawodawstwa dotyczącego wypadków przy pracy lub chorób zawodowych na podstawie art. 36 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, niezwłocznie informuje instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, która udzieliła świadczeń rzeczowych; świadczenia te będą w związku z tym uznawane za świadczenia z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby.

2. W przypadku gdy w sprawie tej podjęta została ostateczna decyzja, instytucja właściwa niezwłocznie informuje o tym instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, która udzieliła świadczeń rzeczowych.

▼B

W przypadku gdy nie stwierdzono wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, świadczenia rzeczowe są nadal zapewniane jako świadczenia z tytułu choroby, jeżeli zainteresowany jest do nich uprawniony.

W przypadku gdy stwierdzono wypadek przy pracy lub chorobę zawodową, świadczenia rzeczowe z tytułu choroby udzielane zainteresowanemu uznawane są za świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej od dnia, w którym wystąpił wypadek przy pracy lub w którym lekarz po raz pierwszy stwierdził chorobę zawodową.

3. Artykuł 6 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 36

Procedura obowiązująca w przypadku narażenia na ryzyko choroby zawodowej w więcej niż jednym państwie członkowskim

1. W przypadku, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia podstawowego, zgłoszenie choroby zawodowej lub powiadomienie o niej przekazywane jest instytucji właściwej w zakresie chorób zawodowych w ostatnim państwie członkowskim, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał, kiedy wykonywał pracę mogącą spowodować tę chorobę.

W przypadku gdy instytucja, której przekazano to zgłoszenie lub powiadomienie, stwierdzi, że praca mogąca spowodować daną chorobę zawodową była ostatnio wykonywana w ramach ustawodawstwa innego państwa członkowskiego, przekazuje ona zgłoszenie lub powiadomienie wraz ze wszystkimi załączonymi zaświadczeniami równoważnej instytucji tego państwa członkowskiego.

2. W przypadku gdy instytucja w ostatnim państwie członkowskim, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał, kiedy wykonywał pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, stwierdzi, że dana osoba lub osoby pozostałe przy życiu nie spełniają wymogów przewidzianych w tym ustawodawstwie, między innymi dlatego, że zainteresowany nigdy nie wykonywał w tym państwie członkowskim pracy, która spowodowała tę chorobę zawodową, lub ponieważ to państwo członkowskie nie uznaje, że choroba ma charakter zawodowy, instytucja ta przekazuje niezwłocznie instytucji poprzedniego państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał zainteresowany, kiedy wykonywał pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, zgłoszenie lub powiadomienie wraz ze wszystkimi załączonymi zaświadczeniami, w tym wyniki i protokół badań lekarskich, jakich dokonała pierwsza instytucja.

3. W stosownych przypadkach instytucje powtarzają procedurę określoną w ust. 2, cofając się aż do równoważnej instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał zainteresowany, kiedy po raz pierwszy wykonywał pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową.

▼B

Artykuł 37

Wymiana informacji między instytucjami i wypłata zaliczek w przypadku odwołania od decyzji odmownej

1. W przypadku odwołania od decyzji o nieudzieleniu świadczeń wydanej przez instytucję jednego z państw członkowskich, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał, kiedy wykonywał pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, instytucja ta informuje o tym instytucję, do której przekazano zgłoszenie choroby zawodowej lub powiadomienie o niej, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 36 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, a następnie informuje o podjęciu ostatecznej decyzji.

2. W przypadku gdy osoba uprawniona jest do świadczeń na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez instytucję, której zostało przekazane zgłoszenie lub powiadomienie, instytucja ta wypłaca zaliczki w kwocie ustalonej, w stosownych przypadkach, po konsultacji z instytucją, której decyzja jest przedmiotem odwołania, i w taki sposób, aby uniknąć nadpłacania kwot. Ta ostatnia instytucja zwraca wypłacone zaliczki, jeżeli w wyniku odwołania zostaje ona zobowiązana do udzielenia danych świadczeń. Wypłacona kwota zostaje wtedy potrącona ze świadczeń należnych zainteresowanemu, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 72 i 73 rozporządzenia wykonawczego.

3. Artykuł 6 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 38

Pogorszenie się choroby zawodowej

W przypadkach objętych art. 39 rozporządzenia podstawowego wnioskodawca musi dostarczyć instytucji państwa członkowskiego, w której ubiega się o przyznanie prawa do świadczeń, szczegółowych informacji dotyczących świadczeń przyznanych uprzednio z tytułu danej choroby zawodowej. Instytucja ta może zwrócić się do każdej poprzedniej instytucji właściwej o dostarczenie informacji, które uważa za niezbędne.

Artykuł 39

Ocena stopnia niezdolności w razie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, które zaistniały w okresie poprzedzającym lub późniejszym

W przypadku gdy wcześniejsza lub późniejsza niezdolność do pracy została spowodowana przez wypadek, który wystąpił w czasie, gdy zainteresowany podlegał ustawodawstwu państwa członkowskiego, które nie różnicuje przyczyn niezdolności do pracy, instytucja właściwa lub organ wskazany przez właściwą władzę danego państwa członkowskiego:

a) dostarcza, na wniosek instytucji właściwej innego państwa członkowskiego, informacji dotyczących stopnia wcześniejszej lub późniejszej niezdolności do pracy oraz, w przypadku gdy jest to możliwe, informacji pozwalających na stwierdzenie, czy niezdolność ta zaistniała w następstwie wypadku przy pracy w rozumieniu ustawodawstwa stosowanego przez instytucję tego innego państwa członkowskiego;

▼B

b) określając prawo do świadczeń oraz ich kwotę zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem, uwzględnia stopień niezdolności do pracy spowodowany przez wcześniejsze lub późniejsze zdarzenia.

Artykuł 40

Składanie i rozpatrywanie wniosków o rentę lub zasiłki uzupełniające

Aby otrzymywać rentę lub zasiłek uzupełniający na podstawie ustawodawstwa danego państwa członkowskiego, zainteresowany lub osoby pozostałe przy życiu, którzy mają miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim, składają w stosownych przypadkach wniosek do instytucji właściwej lub do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej.

Wniosek zawiera informacje wymagane zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję właściwą.

Artykuł 41

Szczególne środki wykonawcze

1. W odniesieniu do państw członkowskich, o których mowa w załączniku 2, przepisy tytułu III rozdział 2 rozporządzenia podstawowego dotyczące świadczeń rzeczowych mają zastosowanie do osób uprawnionych do świadczeń rzeczowych wyłącznie w ramach systemu specjalnego dla urzędników służby cywilnej i jedynie w zakresie określonym w tym systemie.

2. Artykuł 32 ust. 2 akapit drugi oraz art. 32 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ III

Świadczenia z tytułu śmierci

Artykuł 42

Wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu śmierci

Do celów stosowania art. 42 i 43 rozporządzenia podstawowego wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu śmierci przekazuje się do instytucji właściwej lub do instytucji w państwie członkowskim zamieszkania wnioskodawcy, która przekazuje wniosek do instytucji właściwej.

Wniosek zawiera informacje wymagane zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję właściwą.

ROZDZIAŁ IV

Świadczenia z tytułu inwalidztwa, emerytury i renty rodzinne

Artykuł 43

Przepisy dodatkowe dotyczące wyliczania świadczenia

1. Do celów wyliczania teoretycznej oraz rzeczywistej kwoty świadczenia zgodnie z art. 52 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego, stosuje się zasady przewidziane w art. 12 ust. 3, 4, 5 i 6 rozporządzenia wykonawczego.

▼B

2. W przypadku gdy okresy ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego nie zostały uwzględnione na podstawie art. 12 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, instytucja państwa członkowskiego, na podstawie którego ustawodawstwa zostały spełnione te okresy, oblicza kwotę przypadającą za te okresy zgodnie ze stosowanym przez siebie ustawodawstwem. Rzeczywista kwota świadczenia, obliczona zgodnie z art. 52 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego, zostaje podwyższona o kwotę przypadającą za okresy ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

3. Instytucja każdego z państw członkowskich wylicza według stosowanego przez siebie ustawodawstwa należną kwotę przypadającą za okresy ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, która na podstawie art. 53 ust. 3 lit. c) rozporządzenia podstawowego nie podlega wstrzymaniu, obniżce ani zawieszeniu w innym państwie członkowskim.

W przypadku gdy instytucja właściwa nie może na podstawie stosowanego przez siebie ustawodawstwa określić tej kwoty bezpośrednio, gdyż zgodnie z tym ustawodawstwem każdemu okresowi ubezpieczenia przyporządkowana jest inna wartość, może ustalić kwotę hipotetyczną. Komisja Administracyjne określa szczegółowy sposób ustalania tej kwoty hipotetycznej.

Artykuł 44

Uwzględnianie okresów przeznaczonych na wychowywanie dziecka

1. Do celów niniejszego artykułu „okres przeznaczony na wychowywanie dziecka” odnosi się do każdego okresu, który zostaje zaliczony zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego dotyczącym emerytur i rent lub który powoduje wypłacanie dodatku do emerytury lub renty wyraźnie z tego powodu, że dana osoba wychowywała dziecko, niezależnie od metody wyliczenia tych okresów ani od tego, czy są one zaliczane na bieżąco w trakcie wychowywania dziecka, czy też z mocą wsteczną.

2. W przypadku gdy w ustawodawstwie państwa członkowskiego, które jest państwem właściwym na podstawie tytułu II rozporządzenia podstawowego, nie bierze się pod uwagę okresu przeznaczonego na wychowywanie dziecka, instytucją odpowiedzialną za uwzględnienie tego okresu jako okresu przeznaczonego na wychowywanie dziecka na podstawie stosowanego przez siebie ustawodawstwa – tak jakby dziecko było wychowywane na terytorium danego państwa członkowskiego – pozostaje instytucja państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego ze względu na wykonywanie pracy najemnej lub pracy na własny rachunek w chwili, gdy na podstawie tego ustawodawstwa zaczęto uwzględniać okres przeznaczony na wychowywanie danego dziecka.

3. Ust. 2 nie ma zastosowania, jeżeli zainteresowany podlega lub zacznie podlegać ustawodawstwu innego państwa członkowskiego w związku z wykonywaniem pracy najemnej lub pracy na własny rachunek.

Artykuł 45

Wniosek o przyznanie świadczeń

A. *Wniosek o przyznanie świadczeń składany na podstawie ustawodawstwa typu A zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.*

1. Aby otrzymywać świadczenia na podstawie ustawodawstwa typu A zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, wnioskodawca składa wniosek do instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał w chwili wystąpienia niezdolności do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo lub pogłębienie się stanu inwalidztwa, lub do instytucji miejsca zamieszkania, która przesyła wniosek do tej pierwszej instytucji.

▼B

2. Jeżeli przyznane zostały świadczenia pieniężne z tytułu choroby, dzień, w którym upływa termin przyznawania tych świadczeń, uznawany jest, w stosownych przypadkach, za dzień złożenia wniosku o emeryturę lub rentę.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, instytucja, w której zainteresowany był ostatnio ubezpieczony, informuje instytucję, która pierwotnie wypłacała świadczenia, o ich wysokości i dniu, w którym zaczęto je wypłacać na podstawie mającego zastosowanie ustawodawstwa. Od tego dnia świadczenia należne przed pogłębieniem się stanu inwalidztwa zostają wstrzymane lub obniżone do wysokości dodatku, o którym mowa w art. 47 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

B. *Inne wnioski o przyznanie świadczeń*

4. W przypadkach innych niż ten, o którym mowa w ust. 1, wnioskodawca składa wniosek do instytucji jego miejsca zamieszkania lub instytucji ostatniego państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał. Jeżeli zainteresowany nigdy nie podlegał ustawodawstwu stosowanemu przez instytucję miejsca zamieszkania, instytucja ta przekazuje wniosek instytucji ostatniego państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał zainteresowany.

5. Data złożenia wniosku jest wiążąca dla wszystkich zainteresowanych instytucji.

6. W drodze odstępstwa od ust. 5, jeżeli wnioskodawca nie powiadomił o tym, że był zatrudniony lub miał miejsce zamieszkania w innych państwach członkowskich, mimo że został o taką informację poproszony, dzień, w którym wnioskodawca uzupełni wniosek pierwotny lub złoży nowy wniosek obejmujący brakujące okresy zatrudnienia lub zamieszkania w danym państwie członkowskim, uznany zostaje za dzień złożenia wniosku do instytucji stosującej dane ustawodawstwo, z zastrzeżeniem korzystniejszych przepisów tego ustawodawstwa.

Artykuł 46

Zaświadczenia i informacje, które wnioskodawca ma złożyć wraz z wnioskiem

1. Wnioskodawca składa wniosek zgodnie z przepisami ustawodawstwa stosowanego przez instytucję, o której mowa w art. 45 ust. 1 lub 4 rozporządzenia wykonawczego, i dołącza do niego dokumentację wymaganą przez to ustawodawstwo. Wnioskodawca dostarcza w szczególności wszelkie dostępne istotne informacje i dokumenty związane z okresami: ubezpieczenia (instytucje, numery ewidencyjne), wykonywania pracy najemnej (pracodawcy) lub na własny rachunek (charakter pracy i miejsce jej wykonywania) oraz zamieszkania (adresy), które mogły zostać spełnione zgodnie z innym ustawodawstwem, oraz wszelkie dostępne istotne informacje i dokumenty związane z długością tych okresów.

2. W przypadku gdy zgodnie z art. 50 ust. 1 rozporządzenia podstawowego wnioskodawca ubiega się o odroczenie przyznania świadczeń z tytułu starości, które otrzymałby na podstawie ustawodawstwa jednego lub więcej państw członkowskich, wskazuje to we wniosku i określa, na podstawie którego ustawodawstwa ubiega się o takie odroczenie. Aby wnioskodawca mógł skorzystać z tego prawa, zainteresowane instytucje przekazują mu na jego wniosek wszelkie dostępne im informacje, tak aby mógł sam ocenić skutki równoczesnego lub następczego przyznania świadczeń, o które może się ubiegać.

▼B

3. Jeżeli wnioskodawca wycofa wniosek o przyznanie świadczeń przewidzianych na podstawie ustawodawstwa danego państwa członkowskiego, wycofania tego nie uznaje się za równoczesne wycofanie wniosków o przyznanie świadczeń na podstawie ustawodawstwa innych państw członkowskich.

Artykuł 47

Rozpatrywanie wniosków przez instytucje zainteresowane

A. *Instytucja kontaktowa*

1. Instytucja, do której składany lub przekazywany jest wniosek o przyznanie świadczeń zgodnie z art. 45 ust. 1 lub 4 rozporządzenia wykonawczego, jest dalej zwana „instytucją kontaktową". Jeżeli zainteresowany nigdy nie podlegał ustawodawstwu stosowanemu przez instytucję miejsca zamieszkania, nazwa ta nie odnosi się do tej instytucji.

Instytucja ta rozpatruje wniosek o przyznanie świadczeń na podstawie stosowanego przez siebie ustawodawstwa, a ponadto, jako instytucja kontaktowa, promuje również wymianę danych, informowanie o decyzjach i działania niezbędne do rozpatrzenia wniosku przez zainteresowane instytucje, oraz dostarcza wnioskodawcy na jego wniosek wszelkich informacji o wspólnotowych aspektach postępowania wyjaśniającego w sprawie wniosku oraz informuje o postępie prac.

B. *Rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń składanych na podstawie ustawodawstwa typu A zgodnie z art. 44 rozporządzenia podstawowego*

2. W przypadku, o którym mowa w art. 44 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, instytucja kontaktowa przekazuje wszystkie dokumenty dotyczące zainteresowanego instytucji, w której osoba ta była poprzednio ubezpieczona, która następnie rozpatruje sprawę.

3. Przepisy art. 48–52 rozporządzenia wykonawczego nie mają zastosowania do rozpatrywania wniosków, o których mowa w art. 44 rozporządzenia podstawowego.

C. *Rozpatrywanie innych wniosków o przyznanie świadczeń*

4. W przypadkach innych niż ten, o którym mowa w ust. 2, instytucja kontaktowa niezwłocznie przekazuje wszystkim instytucjom zainteresowanym wnioski o przyznanie świadczeń wraz ze wszystkimi dokumentami, jakimi dysponuje, oraz, w stosownych przypadkach, wraz z istotnymi dokumentami dostarczonymi przez wnioskodawcę, tak aby wszystkie te instytucje mogły jednocześnie rozpocząć rozpatrywanie wniosku. Instytucja kontaktowa powiadamia pozostałe instytucje o okresach ubezpieczenia lub zamieszkania podlegających obowiązującemu ją ustawodawstwu. Wskazuje także, które dokumenty będą dostarczone w terminie późniejszym, oraz uzupełnia wniosek najszybciej jak to możliwe.

5. Każda z zainteresowanych instytucji powiadamia instytucję kontaktową i pozostałe instytucje zainteresowane, najszybciej jak to możliwe, o okresach ubezpieczenia lub zamieszkania podlegających ich ustawodawstwu.

6. Każda z instytucji zainteresowanych wylicza kwotę świadczeń zgodnie z art. 52 rozporządzenia podstawowego i powiadamia instytucję kontaktową oraz pozostałe instytucje zainteresowane o swojej decyzji, kwocie należnych świadczeń i wszelkich danych wymaganych do celów art. 53–55 rozporządzenia podstawowego.

▼B

7. Jeżeli dana instytucji ustali na podstawie informacji, o których mowa w ust. 4 i 5 niniejszego artykułu, że zastosowanie mają art. 46 ust. 2 lub art. 57 ust. 2 lub 3 rozporządzenia podstawowego, informuje o tym instytucję kontaktową oraz pozostałe zainteresowane instytucje.

Artykuł 48

Powiadamianie wnioskodawcy o decyzjach

1. Każda instytucja powiadamia wnioskodawcę o podjętej przez siebie decyzji zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem. W każdej decyzji określone są środki zaskarżenia i terminy odwołania. Gdy tylko instytucja kontaktowa otrzyma informację o wszystkich decyzjach podjętych przez instytucje zainteresowane, przekazuje wnioskodawcy i pozostałym zainteresowanym instytucjom streszczenie tych decyzji. Wzór streszczenia określa Komisja Administracyjna. Streszczenie przekazywane jest wnioskodawcy w języku instytucji lub, na wniosek wnioskodawcy, w dowolnym języku wskazanym przez niego spośród urzędowych języków instytucji wspólnotowych określonych zgodnie z art. 290 Traktatu.

2. W przypadku gdy po otrzymaniu streszczenia okaże się, że wzajemne oddziaływanie decyzji podjętych przez dwie lub więcej instytucji może wpłynąć w sposób niekorzystny na prawa wnioskodawcy, wnioskodawca ma prawo do tego, by decyzje te zostały ponownie rozpatrzone przez zainteresowane instytucje w terminie określonym w stosowanym przez nie ustawodawstwie krajowym. Bieg terminów rozpoczyna się z dniem otrzymania streszczenia. O wynikach ponownego rozpatrzenia decyzji wnioskodawca zostaje powiadomiony na piśmie.

Artykuł 49

Określanie stopnia inwalidztwa

1. W przypadku gdy zastosowanie ma art. 46 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, jedyną instytucją uprawnioną do podejmowania decyzji dotyczącej stopnia inwalidztwa wnioskodawcy jest instytucja kontaktowa, jeżeli stosowane przez tę instytucję ustawodawstwo wymienione jest w załączniku VII do rozporządzenia podstawowego, a w przeciwnym razie – instytucja, która stosuje ustawodawstwo wymienione w tym załączniku i której ustawodawstwu wnioskodawca ostatnio podlegał. Instytucja ta podejmuje tę decyzję z chwilą ustalenia, czy zostały spełnione kryteria kwalifikowalności określone w mającym zastosowanie ustawodawstwie, uwzględniając w stosownych przypadkach art. 6 i 51 rozporządzenia podstawowego. O swojej decyzji powiadamia ona niezwłocznie inne zainteresowane instytucje.

W przypadku gdy ustanowione w mającym zastosowanie ustawodawstwie kryteria kwalifikowalności niedotyczące stopnia inwalidztwa nie są spełnione po uwzględnieniu art. 6 i 51 rozporządzenia podstawowego, instytucja kontaktowa niezwłocznie informuje o tym instytucję właściwą ostatniego państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu wnioskodawca podlegał. Wspomniana instytucja właściwa uprawniona jest do podjęcia decyzji o stopniu inwalidztwa wnioskodawcy, jeżeli kryteria kwalifikowalności określone w mającym zastosowanie ustawodawstwie są spełnione. O swojej decyzji niezwłocznie powiadamia ona inne zainteresowane instytucje.

Przy określaniu kwalifikowalności można, w razie konieczności, odesłać sprawę, zgodnie z tymi samymi warunkami, do instytucji właściwej w zakresie inwalidztwa w pierwszym państwie członkowskim, którego ustawodawstwu wnioskodawca najpierw podlegał.

▼B

2. W przypadku gdy art. 46 ust. 3 rozporządzenia podstawowego nie ma zastosowania, każda z instytucji zgodnie ze stosowanym przez siebie ustawodawstwem ma możliwość zlecenia zbadania wnioskodawcy przez wybranego przez siebie lekarza lub innego specjalistę w celu określenia stopnia inwalidztwa. Instytucja danego państwa członkowskiego uwzględnia jednak dokumenty, orzeczenia lekarskie oraz informacje o charakterze administracyjnym zgromadzone przez instytucję innego państwa członkowskiego, tak jak gdyby zostały one sporządzone w jej własnym państwie członkowskim.

Artykuł 50

Tymczasowe raty oraz zaliczki na poczet świadczeń

1. Niezależnie od art. 7 rozporządzenia wykonawczego, instytucja, która w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie świadczeń ustali, że na podstawie mającego zastosowanie ustawodawstwa wnioskodawca jest uprawniony do niezależnego świadczenia, zgodnie z art. 52 ust. 1 lit. a) rozporządzenia podstawowego, niezwłocznie dokonuje wypłaty tego świadczenia. Jeżeli jego kwota mogłaby ulec zmianie po zakończeniu rozpatrywania wniosku, płatność ta traktowana jest jako płatność tymczasowa.

2. W każdym przypadku gdy z dostępnych informacji jasno wynika, że wnioskodawca jest uprawniony do otrzymywania płatności od danej instytucji na podstawie art. 52 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego, instytucja ta wypłaca mu zaliczkę w kwocie jak najbardziej odpowiadającej kwocie, która prawdopodobnie zostanie wypłacona na podstawie art. 52 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego.

3. Każda instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń tymczasowych lub zaliczki na podstawie ust. 1 lub 2 niezwłocznie informuje o tym wnioskodawcę, zwracając jego uwagę w szczególności na tymczasowy charakter płatności oraz wszelkie prawa do odwołania się zgodnie z obowiązującym ją ustawodawstwem.

Artykuł 51

Ponowne wyliczanie świadczeń

1. W przypadku gdy świadczenia są ponownie wyliczane zgodnie z art. 48 ust. 3 i 4, art. 50 ust. 4 oraz art. 59 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, stosuje się odpowiednio art. 50 rozporządzenia wykonawczego.

2. W przypadku gdy dokonywane są ponowne wyliczenia, albo świadczenie zostaje wstrzymane lub zawieszone, instytucja, która wydała decyzję, niezwłocznie informuje o tym zainteresowanego oraz każdą z instytucji, od której zainteresowanemu należy się świadczenie.

Artykuł 52

Środki mające na celu szybsze wyliczanie emerytur lub rent

1. Aby ułatwić i przyspieszyć rozpatrywanie wniosków oraz wypłacanie świadczeń, instytucje, których ustawodawstwu podlegał zainteresowany:

a) wymieniają z instytucjami innych państw członkowskich lub udostępniają im dane pozwalające na identyfikację osób, które przechodzą z jednego systemu mającego zastosowanie ustawodawstwa krajowego do innego takiego systemu, oraz wspólnie zapewniają, aby te dane identyfikacyjne zostały zachowane i zgadzały się, a w przeciwnym razie – umożliwiają tym osobom bezpośredni dostęp do danych je identyfikujących;

▼B

b) odpowiednio wcześnie przed osiągnięciem przez zainteresowanego minimalnego wieku emerytalnego lub wieku, który ma być określony przez ustawodawstwo krajowe, wymieniają z tą osobą i instytucjami innych państw członkowskich lub udostępniają tej osobie i tym instytucjom informacje (o spełnionych okresach ubezpieczenia lub inne ważne dane) dotyczące uprawnień do emerytury lub renty osób, które przeszły z jednego systemu mającego zastosowanie ustawodawstwa krajowego do innego takiego systemu, a w przeciwnym razie – informują te osoby o sposobie zapoznania się z informacjami o ich przyszłych uprawnieniach do świadczeń, lub umożliwiają im zapoznanie się z tymi informacjami.

2. Do celów stosowania ust. 1, Komisja Administracyjna określa, jakie informacje podlegają wymianie lub udostępnianiu, oraz ustala odpowiednie procedury i mechanizmy, uwzględniając specyfikę oraz organizację administracyjną i techniczną krajowych systemów emerytalno-rentowych, a także środki techniczne dostępne w ramach tych systemów. Komisja Administracyjna zapewnia wdrożenie tych systemów emerytalno-rentowych poprzez wprowadzenie monitorowania podjętych środków i ich stosowania.

3. Do celów stosowania ust. 1, informacje, o których mowa w niniejszym artykule, należy przekazać instytucji w pierwszym państwie członkowskim, w którym dana osoba otrzymała na potrzeby zabezpieczenia społecznego osobisty numer identyfikacyjny (Personal Identification Number – PIN).

Artykuł 53

Środki koordynacyjne w państwach członkowskich

1. Bez uszczerbku dla art. 51 rozporządzenia podstawowego, w przypadku gdy w ustawodawstwie krajowym istnieją przepisy dotyczące określania instytucji odpowiedzialnej lub mający zastosowanie system, lub dotyczące przypisania okresów ubezpieczenia do określonego systemu, przepisy te są stosowane z uwzględnieniem jedynie tych okresów ubezpieczenia, które zostały spełnione zgodnie z ustawodawstwem danego państwa członkowskiego.

2. W przypadku gdy w ustawodawstwie krajowym istnieją przepisy dotyczące koordynacji systemów specjalnych dla urzędników służby cywilnej z systemami ogólnymi dla osób zatrudnionych, przepisy rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego nie wpływają w sposób niekorzystny na te przepisy.

ROZDZIAŁ V

Zasiłki dla bezrobotnych

Artykuł 54

Sumowanie okresów i wyliczanie świadczeń

1. Artykuł 12 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio do art. 61 rozporządzenia podstawowego. Bez uszczerbku dla podstawowych obowiązków zainteresowanych instytucji, zainteresowany może przedstawić instytucji właściwej dokument wydany przez instytucję państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał ze względu na ostatnio wykonywaną pracę najemną lub pracę na własny rachunek, określając okresy spełnione zgodnie z tym ustawodawstwem.

▼M2

2. Do celów stosowania art. 62 ust. 3 rozporządzenia podstawowego właściwa instytucja państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał ze względu na ostatnio wykonywaną pracę najemną lub pracę na własny rachunek, dostarcza niezwłocznie instytucji miejsca zamieszkania, na jej wniosek, wszystkie informacje niezbędne do wyliczenia zasiłku dla bezrobotnych, które można uzyskać w państwie członkowskim, w którym się znajduje, a w szczególności dotyczących wysokości otrzymanego wynagrodzenia lub dochodów z tytułu prowadzenia działalności.

▼B

3. Do celów stosowania art. 62 rozporządzenia podstawowego i niezależnie od jego art. 63, instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo stanowi, że sposób wyliczania świadczeń zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, uwzględnia także tych członków rodziny zainteresowanego, którzy mają miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim, tak jak gdyby mieli oni miejsce zamieszkania we właściwym państwie członkowskim. Niniejszy przepis nie ma zastosowania w przypadku, gdy w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania członkowie rodziny, inna osoba jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, wyliczonego na podstawie liczby członków rodziny.

Artykuł 55

Warunki i ograniczenia dotyczące zachowania prawa do świadczeń przez bezrobotnych udających się do innego państwa członkowskiego

▼M2

1. Aby móc korzystać z przepisów art. 64 lub art. 65a rozporządzenia podstawowego, bezrobotny udający się do innego państwa członkowskiego powiadamia przed wyjazdem właściwą instytucję i występuje o wydanie dokumentu poświadczającego, iż jest on nadal uprawniony do świadczeń na warunkach określonych w art. 64 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego.

▼B

Instytucja ta informuje zainteresowanego o jego obowiązkach i wydaje mu wyżej wymieniony dokument, który zawiera następujące informacje:

a) dzień, w którym bezrobotny przestał pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa właściwego;

b) termin wyznaczony bezrobotnemu zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego na zarejestrowanie się jako poszukujący pracy w państwie członkowskim, do którego bezrobotny się udał;

c) maksymalny okres, przez jaki może on zachować prawo do świadczeń zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. c) rozporządzenia podstawowego;

d) okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawo do świadczeń.

2. Bezrobotny rejestruje się jako poszukujący pracy w służbach zatrudnienia państwa członkowskiego, do którego się udał, zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego, a dokument, o którym mowa w ust. 1, przekazuje instytucji tego państwa członkowskiego. Jeżeli zgodnie z ust. 1 poinformował on instytucję właściwą, ale nie przekazał tego dokumentu, instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, zwraca się do instytucji właściwej w celu uzyskania niezbędnych informacji.

▼B

3. Służby zatrudnienia w państwie członkowskim, do którego bezrobotny udał się w celu poszukiwania zatrudnienia, informują go o jego obowiązkach.

4. Instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, niezwłocznie przesyła instytucji właściwej dokument wskazujący dzień, w którym bezrobotny zarejestrował się w służbach zatrudnienia, oraz jego nowy adres.

Jeżeli w okresie, w którym bezrobotny zachowuje prawo do świadczeń, wystąpi jakakolwiek okoliczność, która może mieć wpływ na prawo do świadczeń, instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, niezwłocznie przesyła instytucji właściwej oraz zainteresowanemu dokument zawierający odpowiednie informacje.

Na wniosek instytucji właściwej instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, przekazuje co miesiąc odpowiednie informacje o zmianach sytuacji bezrobotnego, w szczególności, czy nadal jest zarejestrowany w służbach zatrudnienia i czy przestrzega przyjętych procedur kontroli.

5. Instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, przeprowadza kontrole lub zapewnia przeprowadzenie kontroli, tak jak gdyby zainteresowany był bezrobotnym otrzymującym świadczenia na podstawie obowiązującego ją ustawodawstwa. W stosownych przypadkach instytucja ta niezwłocznie informuje instytucję właściwą o wystąpieniu każdej okoliczności, o której mowa w ust. 1 lit. d).

6. Właściwe władze lub instytucje właściwe dwóch lub więcej państw członkowskich mogą uzgodnić miedzy sobą szczegółowe procedury i terminy dotyczące kontroli sytuacji bezrobotnego, jak również inne środki w celu ułatwienia poszukiwania pracy bezrobotnym, którzy udają się do jednego z tych państw członkowskich zgodnie z art. 64 rozporządzenia podstawowego.

▼M2

7. Ust. 2–6 stosuje się odpowiednio w sytuacji przewidzianej przepisami art. 65a ust. 3 rozporządzenia podstawowego.

▼B

Artykuł 56

Bezrobotni, którzy mieli miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

▼M2

1. W przypadku gdy bezrobotny postanawia, zgodnie z art. 65 ust. 2 lub art. 65a ust. 1 rozporządzenia podstawowego, oddać się do dyspozycji służb zatrudnienia również w państwie członkowskim, które nie zapewnia świadczeń, przez zarejestrowanie się tam jako osoba poszukująca pracy, informuje o tym instytucję oraz służby zatrudnienia państwa członkowskiego zapewniającego świadczenia.

Na wniosek służb zatrudnienia państwa członkowskiego, które nie zapewnia świadczeń, służby zatrudnienia państwa członkowskiego zapewniającego świadczenia przekazują odpowiednie informacje na temat rejestracji bezrobotnego i poszukiwania przez niego zatrudnienia.

▼M2

2. W przypadku gdy ustawodawstwo mające zastosowanie w zainteresowanych państwach członkowskich wymaga od bezrobotnego spełnienia pewnych obowiązków lub podjęcia pewnych działań związanych z poszukiwaniem pracy, pierwszeństwo mają obowiązki lub podejmowane przez bezrobotnego działania związane z poszukiwaniem pracy w państwie członkowskim zapewniającym świadczenia.

Niespełnienie przez bezrobotnego wszystkich obowiązków lub niepodjęcie wszystkich działań związanych z poszukiwaniem pracy w państwie członkowskim, które nie zapewnia świadczeń, nie wpływa na świadczenia przyznawane w innym państwie członkowskim.

▼B

3. Do celów stosowania art. 65 ust. 5 lit. b) rozporządzenia podstawowego, instytucja państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik ostatnio podlegał, informuje instytucję miejsca zamieszkania, na jej wniosek, czy pracownik ma prawo do świadczeń na podstawie art. 64 rozporządzenia podstawowego.

Artykuł 57

Przepisy dotyczące stosowania art. 61, 62, 64 i 65 rozporządzenia podstawowego odnoszące się do osób objętych specjalnym systemem dla urzędników służby cywilnej

1. Artykuły 54 i 55 rozporządzenia wykonawczego stosują się odpowiednio do osób objętych specjalnym systemem na wypadek bezrobocia dla urzędników służby cywilnej.

2. Artykułu 56 rozporządzenia wykonawczego nie stosuje się do osób objętych specjalnym systemem na wypadek bezrobocia dla urzędników służby cywilnej. Bezrobotny, który objęty jest specjalnym systemem na wypadek bezrobocia dla urzędników służby cywilnej, który jest w pełnym wymiarze lub częściowo bezrobotny i który w okresie ostatniego zatrudnienia miał miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo właściwe, otrzymuje świadczenia na podstawie specjalnego systemu ubezpieczeń na wypadek bezrobocia dla urzędników służby cywilnej zgodnie z przepisami ustawodawstwa właściwego państwa członkowskiego, tak jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego. Świadczenia te są udzielane przez instytucję właściwą i na jej koszt.

ROZDZIAŁ VI

Świadczenia rodzinne

Artykuł 58

Zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń

Do celów stosowania art. 68 ust. 1 lit. b) ppkt (i) oraz (ii) rozporządzenia podstawowego, w przypadku gdy porządek pierwszeństwa nie może zostać ustalony na podstawie miejsca zamieszkania dzieci, każde z zainteresowanych państw członkowskich wylicza świadczenia, uwzględniając dzieci niemające miejsca zamieszkania na jego terytorium. W przypadku stosowania art. 68 ust. 1 lit. b) ppkt (i) instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje najwyższy poziom świadczeń, wypłaca całą kwotę tych świadczeń, a następnie otrzymuje od instytucji właściwej drugiego państwa członkowskiego zwrot połowy tej kwoty, w granicach kwoty przewidzianej w ustawodawstwie tego ostatniego państwa członkowskiego.

▼B

Artykuł 59

Zasady mające zastosowanie w przypadku zmiany mającego zastosowanie ustawodawstwa lub zmiany kompetencji do przyznawania świadczeń rodzinnych

1. W przypadku gdy w danym miesiącu kalendarzowym zmienia się mające zastosowanie ustawodawstwo lub kompetencja do przyznawania świadczeń rodzinnych między państwami członkowskimi, bez względu na terminy płatności świadczeń rodzinnych przewidziane w ustawodawstwie tych państw członkowskich instytucja, która wypłaciła świadczenia rodzinne na podstawie ustawodawstwa, zgodnie z którym przyznano te świadczenia na początku tego miesiąca, wypłaca je do końca danego miesiąca.

2. Informuje ona instytucję drugiego zainteresowanego państwa członkowskiego lub pozostałych zainteresowanych państw członkowskich o dniu, w którym przestaje wypłacać dane świadczenia rodzinne. Wypłata świadczeń przez drugie zainteresowane państwo członkowskie lub pozostałe zainteresowane państwa członkowskie staje się skuteczna od tego dnia.

Artykuł 60

Procedura dotycząca stosowania art. 67 i 68 rozporządzenia podstawowego

1. Wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych kierowany jest do instytucji właściwej. Do celów stosowania art. 67 i 68 rozporządzenia podstawowego uwzględnia się – w szczególności w odniesieniu do prawa danej osoby do ubiegania się o takie świadczenia – sytuację całej rodziny, tak jak gdyby wszystkie osoby zainteresowane podlegały ustawodawstwu zainteresowanego państwa członkowskiego i miały miejsca zamieszkania w tym państwie. W przypadku gdy osoba uprawniona do ubiegania się o świadczenia nie wykonuje swego prawa, instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, uwzględnia wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych złożony przez drugiego rodzica, osobę traktowaną jak rodzic lub przez osobę lub instytucję występującą jako opiekun dziecka lub dzieci.

2. Instytucja, do której złożono wniosek zgodnie z ust. 1, rozpatruje go na podstawie szczegółowych informacji dostarczonych przez wnioskodawcę i bierze pod uwagę całościową faktyczną i prawną sytuację rodziny wnioskodawcy.

Jeżeli instytucja ta uzna, że jej ustawodawstwo ma zastosowanie na zasadzie pierwszeństwa zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 rozporządzenia podstawowego, zapewnia świadczenia rodzinne zgodnie ze stosowanym przez siebie ustawodawstwem.

Jeżeli instytucja ta uzna, że na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego może istnieć prawo do dodatku dyferencyjnego zgodnie z art. 68 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, niezwłocznie przekazuje wniosek do instytucji właściwej tego innego państwa członkowskiego oraz informuje o tym zainteresowanego; powiadamia ona ponadto instytucję tego innego państwa członkowskiego o swojej decyzji w sprawie wniosku oraz o kwocie wypłaconych świadczeń rodzinnych.

▼B

3. Jeżeli instytucja, w której złożono wniosek, uzna, że zastosowanie ma jej ustawodawstwo, jednak nie na zasadzie pierwszeństwa zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 rozporządzenia podstawowego, niezwłocznie podejmuje tymczasową decyzję w sprawie zasad pierwszeństwa, które mają być stosowane, oraz przekazuje wniosek do instytucji innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 68 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, oraz informuje o tym również wnioskodawcę. Instytucja ta zajmuje stanowisko w sprawie decyzji tymczasowej w terminie dwóch miesięcy.

Jeżeli instytucja, której przekazano wniosek, nie zajmie stanowiska w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wniosku, zastosowanie ma tymczasowa decyzja, o której mowa powyżej, a instytucja ta wypłaca świadczenia przewidziane w obowiązującym ją ustawodawstwie i informuje instytucję, w której złożono wniosek o kwocie wypłaconych świadczeń.

4. W przypadku gdy istnieje rozbieżność opinii między zainteresowanymi instytucjami w odniesieniu do ustawodawstwa, które należy zastosować zgodnie z zasadą pierwszeństwa, stosuje się art. 6 ust. 2–5 rozporządzenia wykonawczego. Do tego celu instytucją miejsca zamieszkania, o której mowa w art. 6 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, jest instytucja miejsca zamieszkania dziecka lub dzieci.

5. Jeżeli instytucja, która udzielała świadczeń tymczasowo, wypłaciła kwotę wyższą od kwoty świadczeń, za które jest ostatecznie odpowiedzialna, może zwrócić się do instytucji mającej pierwszeństwo o zwrot nadpłaty zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 73 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 61

Procedura dotycząca stosowania art. 69 rozporządzenia podstawowego

Do celów stosowania art. 69 rozporządzenia podstawowego, Komisja Administracyjna ustala wykaz dodatkowych lub specjalnych świadczeń rodzinnych dla sierot objętych artykułem. Jeżeli instytucja właściwa nie jest zobowiązana do przyznawania z tytułu pierwszeństwa takich dodatkowych lub specjalnych świadczeń rodzinnych dla sierot na podstawie stosowanego przez siebie ustawodawstwa, niezwłocznie przekazuje każdy wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych, wraz ze wszystkimi istotnymi dokumentami i informacjami, do instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany podlegał najdłużej i którego ustawodawstwo przewiduje takie dodatkowe lub specjalne świadczenia rodzinne dla sierot. W niektórych przypadkach może to oznaczać odesłanie sprawy do instytucji państwa członkowskiego, zgodnie z którego ustawodawstwem zainteresowany spełnił najkrótszy ze swoich okresów ubezpieczenia lub zamieszkania.

▼B

TYTUŁ IV

PRZEPISY FINANSOWE

ROZDZIAŁ I

Zwrot kosztów świadczeń na podstawie art. 35 oraz art. 41 rozporządzenia podstawowego

Sekcja 1

Zwrot kosztów na podstawie rzeczywistych wydatków

Artykuł 62

Zasady

1. Do celów stosowania art. 35 i art. 41 rozporządzenia podstawowego, rzeczywista kwota wydatków na świadczenia rzeczowe wykazana w księgach rachunkowych instytucji, która udzieliła tych świadczeń, zostaje zwrócona tej instytucji przez instytucję właściwą, z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie ma art. 63 rozporządzenia wykonawczego.

2. Jeżeli jakakolwiek rzeczywista kwota wydatków na świadczenia, o której mowa w ust. 1, lub jej część, nie są wykazane w księgach rachunkowych instytucji, która udzieliła tych świadczeń, kwotę do zwrotu określa się na podstawie kwoty zryczałtowanej ustalonej na podstawie wszystkich odpowiednich źródeł uzyskanych z dostępnych danych. Podstawy służące do ustalenia kwoty zryczałtowanej oraz jej wysokość ocenia Komisja Administracyjna.

3. W kwocie do zwrotu nie uwzględnia się stawek wyższych niż stawki mające zastosowanie w przypadku świadczeń rzeczowych udzielanych ubezpieczonym, którzy podlegają ustawodawstwu stosowanemu przez instytucję udzielającą świadczeń, o których mowa w ust. 1.

Sekcja 2

Zwrot kosztów na podstawie kwot zryczałtowanych

Artykuł 63

Określanie zainteresowanych państw członkowskich

1. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 35 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, których struktura prawna lub administracyjna uniemożliwia zwrot kosztów na podstawie rzeczywistych wydatków, wymienione są w załączniku 3 do rozporządzenia wykonawczego.

2. W przypadku państw członkowskich wymienionych w załączniku 3 do rozporządzenia wykonawczego kwota świadczeń rzeczowych udzielanych:

a) członkom rodziny, którzy nie mają miejsca zamieszkania w tym samym państwie członkowskim co ubezpieczony – zgodnie z art. 17 rozporządzenia podstawowego; oraz

b) emerytom lub rencistom oraz członkom ich rodzin – zgodnie z art. 24 ust. 1 oraz art. 25 i 26 rozporządzenia podstawowego;

▼B

jest zwracana instytucjom, które udzieliły tych świadczeń, przez instytucje właściwe na podstawie zryczałtowanej kwoty ustalanej na każdy rok kalendarzowy. Kwota zryczałtowana powinna możliwie ściśle odpowiadać kwocie rzeczywistych wydatków.

Artykuł 64

Metoda obliczania zryczałtowanych kwot miesięcznych i całkowitej kwoty zryczałtowanej

1. Dla każdego państwa członkowskiego będącego wierzycielem zryczałtowaną miesięczną kwotę na osobę (F_i) w roku kalendarzowym ustala się, dzieląc średni koszt roczny na osobę (Y_i), w podziale na grupy wiekowe (i), przez 12, a następnie stosuje się do uzyskanego wyniku wartość redukcji (X) zgodnie z poniższym wzorem:

$$F_i = Y_i*1/12*(1-X)$$

gdzie:

— wskaźnik (i = 1, 2 i 3) oznacza trzy grupy wiekowe użyte do obliczenia stałych kwot:

i = 1: osoby w wieku poniżej 20 lat,

i = 2: osoby w wieku 20–64 lata,

i = 3: osoby w wieku 65 lat i starsze,

— Y_i oznacza średni koszt roczny na osobę z grupy wiekowej „i”, określony w ust. 2,

— współczynnik X (0,20 lub 0,15) oznacza wartość redukcji określoną w ust. 3.

2. Średni koszt roczny na osobę (Y_i) w grupie wiekowej „i” oblicza się, dzieląc roczne wydatki na wszystkie świadczenia rzeczowe, których instytucje państwa członkowskiego będącego wierzycielem udzieliły wszystkim osobom z danej grupy wiekowej podlegającym ustawodawstwu tego państwa i mającym miejsce zamieszkania na jego terytorium, przez średnią liczbę tych osób w tej grupie wiekowej w danym roku kalendarzowym. Obliczenie to opiera się na wydatkach w ramach systemów, o których mowa w art. 23 rozporządzenia wykonawczego.

3. Wartość redukcji, jaką należy zastosować do zryczałtowanej kwoty miesięcznej, wynosi co do zasady 20 % (X = 0,20). W odniesieniu do emerytów lub rencistów oraz członków ich rodzin, w przypadku gdy właściwe państwo członkowskie nie jest wymienione w załączniku IV do rozporządzenia podstawowego, wartość ta wynosi 15 % (X = 0,15).

4. Dla każdego państwa członkowskiego będącego dłużnikiem całkowita zryczałtowana kwota na dany rok kalendarzowy jest równa sumie iloczynów uzyskanych przez pomnożenie, w każdej grupie wiekowej „i”, ustalonej stałej miesięcznej kwoty na osobę przez liczbę miesięcy spełnionych przez zainteresowanych w będącym wierzycielem państwie członkowskim, w tej grupie wiekowej.

Liczba miesięcy spełnionych przez zainteresowanych w państwie członkowskim będącym wierzycielem jest równa sumie miesięcy kalendarzowych w roku kalendarzowym, w którym ci zainteresowani byli, z uwagi na ich miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego będącego wierzycielem, uprawnieni do świadczeń rzeczowych na tym terytorium na koszt państwa członkowskiego będącego dłużnikiem. Miesiące te ustala się w oparciu o rejestr, który instytucja miejsca zamieszkania prowadzi w tym celu na podstawie dokumentów potwierdzających uprawnienia beneficjentów dostarczonych przez instytucję właściwą.

▼B

5. Najpóźniej do dnia 1 maja 2015 r. Komisja Administracyjna przedstawia szczegółowe sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego artykułu, w szczególności dotyczące redukcji, o których mowa w ust. 3. Na podstawie tego sprawozdania Komisja Administracyjna może przedstawić wniosek zawierający wszelkie zmiany, jakie mogą okazać się niezbędne w celu zapewnienia, aby obliczenia kwot zryczałtowanych były jak najbardziej zbliżone do poniesionych rzeczywistych wydatkom i by redukcje, o których mowa w ust. 3, nie powodowały w państwach członkowskich płatności niezbilansowanych lub płatności podwójnych.

6. Komisja Administracyjna ustala metody określania elementów służących do obliczania kwot zryczałtowanych, o których mowa w ust. 1–5.

7. Niezależnie od ust. 1 i 4, państwa członkowskie mogą nadal stosować art. 94 i 95 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 do dnia 1 maja 2015 r., w celu obliczania kwoty zryczałtowanej, pod warunkiem że stosowana jest redukcja określona w ust. 3.

Artykuł 65

Powiadamianie o średnich kosztach rocznych

1. Informacja o średnim koszcie rocznym na osobę w każdej grupie wiekowej w danym roku jest przekazywana Komisji Obrachunkowej najpóźniej do końca drugiego roku następującego po danym roku. Jeżeli powiadomienie to nie zostało dokonane w tym terminie, przyjmuje się średni koszt roczny na osobę, jaki Komisja Administracyjna ostatnio ustaliła dla roku poprzedniego.

2. Średni koszt roczny ustalony zgodnie z ust. 1 zostaje opublikowany każdego roku w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sekcja 3

Przepisy wspólne

Artykuł 66

Procedura zwrotu należności między instytucjami

1. Zwroty należności między zainteresowanymi państwami członkowskimi dokonywane są jak najszybciej. Każda zainteresowana instytucja zobowiązana jest do zwrotu należności przed upływem terminów określonych w niniejszej sekcji, najwcześniej jak to możliwe. Spór dotyczący danej należności nie opóźnia zwrotu innej lub innych należności.

2. Zwroty należności między instytucjami państw członkowskich, przewidziane w art. 35 i 41 rozporządzenia podstawowego, odbywają się za pośrednictwem instytucji łącznikowej. Odrębne instytucje łącznikowe mogą zajmować się odpowiednio zwrotami należności dokonywanymi zgodnie z art. 35 i art. 41 rozporządzenia podstawowego.

▼B

Artykuł 67

Terminy zgłaszania i rozliczania należności

1. Należności oparte na rzeczywistych wydatkach należy zgłaszać instytucji łącznikowej państwa członkowskiego będącego dłużnikiem w terminie dwunastu miesięcy od zakończenia półrocza kalendarzowego, w którym należności te zostały zaksięgowane w księgach rachunkowych instytucji będącej wierzycielem.

2. Należności za dany rok kalendarzowy oparte na kwotach zryczałtowanych należy zgłaszać instytucji łącznikowej państwa członkowskiego będącego dłużnikiem w okresie dwunastu miesięcy następującym po miesiącu, w którym średnie koszty za dany rok zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Rejestry, o których mowa w art. 64 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, przedstawia się do końca roku następującego po roku odniesienia.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego, bieg terminu określonego w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie rozpoczyna się, dopóki nie zostanie określona instytucja właściwa.

4. Należności zgłoszone po upływie terminów określonych w ust. 1 i 2 nie są rozpatrywane.

5. Należności wypłacane są instytucji łącznikowej państwa członkowskiego będącego wierzycielem, o którym mowa w art. 66 rozporządzenia wykonawczego, przez instytucję będącą dłużnikiem w terminie osiemnastu miesięcy od końca miesiąca, w którym zostały one zgłoszone instytucji łącznikowej państwa członkowskiego będącego dłużnikiem. Zasada ta nie ma zastosowania do należności, które zostały w tym okresie odrzucone z istotnej przyczyny przez instytucję będącą dłużnikiem.

6. Wszelkie spory dotyczące należności rozstrzygane są najpóźniej w terminie 36 miesięcy następujących po miesiącu, w którym zgłoszono należność.

7. Komisja Obrachunkowa ułatwia dokonywanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadkach, gdy nie jest możliwe dojście do porozumienia w terminie określonym w ust. 6, a także – na uzasadniony wniosek jednej ze stron – wydaje opinię w sporze w terminie sześciu miesięcy następujących po miesiącu, w którym dana sprawa została jej przedstawiona do rozpatrzenia.

Artykuł 68

Odsetki za zwłokę i wpłaty zaliczkowe

1. Instytucja będąca wierzycielem może naliczać odsetki od nieuregulowanych należności, począwszy od końca osiemnastomiesięcznego okresu określonego w art. 67 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego, o ile w ciągu sześciu miesięcy od końca miesiąca, w którym zgłoszono należność, instytucja będąca dłużnikiem nie wpłaciła zaliczki odpowiadającej przynajmniej 90 % całkowitej wartości należności zgłoszonej zgodnie z art. 67 ust. 1 lub 2 rozporządzenia wykonawczego. Od części należności nieobjętych wpłatą zaliczkową odsetki mogą być naliczane dopiero od końca trzydziestosześciomiesięcznego okresu określonego w art. 67 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego.

▼B

2. Odsetki są naliczane na podstawie stopy referencyjnej stosowanej przez Europejski Bank Centralny w jego głównych operacjach refinansowania. Zastosowanie ma stopa referencyjna mająca zastosowanie w pierwszym dniu miesiąca, w którym należy dokonać płatności.

3. Żadna instytucja łącznikowa nie jest zobowiązana do przyjęcia wpłaty zaliczkowej przewidzianej w ust. 1. Jednakże jeśli instytucja łącznikowa odrzuci propozycję takiej płatności, instytucja będąca wierzycielem traci prawo do naliczania odsetek za zwłokę z tytułu danych należności innych niż określonych w ust. 1 zdanie drugie.

Artykuł 69

Zestawienie rozliczeń rocznych

1. Komisja Administracyjna ustala stan należności za każdy rok kalendarzowy zgodnie z art. 72 lit. g) rozporządzenia podstawowego na podstawie sprawozdania Komisji Obrachunkowej. W tym celu instytucje łącznikowe powiadamiają Komisję Obrachunkową, w terminie i zgodnie z procedurami przez nią określonymi, o kwocie należności zgłoszonych, uregulowanych lub zakwestionowanych (strona wierzyciela) oraz o kwocie należności otrzymanych, uregulowanych lub zakwestionowanych (strona dłużnika).

2. Komisja Administracyjna może przeprowadzać wszelkie stosowne kontrole danych statystycznych i księgowych, na których podstawie sporządzono roczne zestawienie należności przewidziane w ust. 1, w szczególności w celu zapewnienia, aby dane te spełniały wymogi określone w niniejszym tytule.

ROZDZIAŁ II

Zwrot zasiłków dla bezrobotnych zgodnie z art. 65 rozporządzenia podstawowego

Artykuł 70

Zwrot zasiłków dla bezrobotnych

Jeżeli nie zawarto porozumienia zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia podstawowego, instytucja miejsca zamieszkania występuje o zwrot zasiłków dla bezrobotnych zgodnie z art. 65 ust. 6 i 7 rozporządzenia podstawowego do instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu beneficjent ostatnio podlegał. Wniosek o zwrot składany jest w terminie sześciu miesięcy od końca półrocznego okresu kalendarzowego, podczas którego dokonano ostatniej wypłaty zasiłku dla bezrobotnych, o którego zwrot się występuje. We wniosku należy określić kwotę świadczeń wypłaconych w okresach trzech lub pięciu miesięcy, o których mowa w art. 65 ust. 6 i 7 rozporządzenia podstawowego, okres, przez jaki świadczenia te były wypłacane, oraz dane identyfikacyjne bezrobotnego. Należności zgłasza się i wypłaca za pośrednictwem instytucji łącznikowych zainteresowanych państw członkowskich.

Nie jest wymagane rozpatrywanie wniosków złożonych po terminie, o którym mowa w akapicie pierwszym.

Przepisy art. 66 ust. 1 i art. 67 ust. 5–7 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

▼B

Instytucja będąca wierzycielem może naliczać odsetki od nieuregulowanych należności, począwszy od końca osiemnastomiesięcznego okresu, o którym mowa w art. 67 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego. Odsetki te obliczane są zgodnie z art. 68 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

Maksymalna kwota zwrotu, o której mowa w art. 65 ust. 6 zdanie trzecie rozporządzenia podstawowego, jest w każdym poszczególnym przypadku kwotą świadczenia, do którego zainteresowany byłby uprawniony zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego, któremu ostatnio podlegał, gdyby był zarejestrowana w służbach zatrudnienia tego państwa członkowskiego. Jednakże w stosunkach między państwami członkowskimi wymienionymi w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego instytucja właściwa jednego z tych państw członkowskich, którego ustawodawstwu zainteresowany ostatnio podlegał, określa maksymalną kwotę w każdym poszczególnym przypadku na podstawie średniej kwoty zasiłków dla bezrobotnych przewidzianej w ustawodawstwie tego państwa członkowskiego w poprzednim roku kalendarzowym.

ROZDZIAŁ III

Odzyskiwanie nienależnie wypłaconych świadczeń, odzyskiwanie tymczasowych płatności i składek, wyrównywanie należności oraz pomoc w odzyskiwaniu należności

Sekcja 1

Zasady

Artykuł 71

Przepisy wspólne

Do celów stosowania art. 84 rozporządzenia podstawowego i w ramach, które zostały tam określone, należności są w miarę możliwości odzyskiwane w drodze wyrównywania należności między instytucjami zainteresowanych państw członkowskich lub też wobec zainteresowanej osoby fizycznej lub prawnej zgodnie z art. 72–74 rozporządzenia wykonawczego. Jeżeli odzyskanie całej należności lub jej części w ramach procedury wyrównawczej nie jest możliwe, pozostałość należnej kwoty odzyskiwana jest zgodnie z art. 75–85 rozporządzenia wykonawczego.

Sekcja 2

Wyrównywanie należności

Artykuł 72

Nienależnie pobrane świadczenia

1. Jeżeli instytucja państwa członkowskiego wypłaciła danej osobie nienależne świadczenia, instytucja ta może, na warunkach i w granicach przewidzianych w stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwie, wystąpić do instytucji każdego innego państwa członkowskiego odpowiedzialnej za wypłatę świadczeń zainteresowanemu o potrącenie nienależnej kwoty z kwot zaległych lub bieżących płatności należnych tej osobie niezależnie od działu zabezpieczenia społecznego, w ramach którego świadczenie jest wypłacane. Instytucja tego ostatniego państwa członkowskiego potrąca odnośną kwotę na warunkach i w granicach przewidzianych w stosowanym przez nią ustawodawstwie dla takiej procedury wyrównawczej, w taki sam sposób, jak w przypadku gdyby sama dokonała nadpłaty, oraz przekazuje potrąconą kwotę instytucji, która wypłaciła nienależne świadczenia.

▼B

2. W drodze odstępstwa od ust. 1, jeżeli w trakcie przyznawania lub dokonywania przeglądu świadczeń z tytułu inwalidztwa, emerytur i rent rodzinnych zgodnie z przepisami rozdziału 4 i 5 tytułu III rozporządzenia podstawowego instytucja państwa członkowskiego wypłaciła danej osobie nienależną kwotę świadczeń, instytucja ta może wystąpić do instytucji każdego innego państwa członkowskiego odpowiedzialnej za wypłatę odnośnych świadczeń zainteresowanemu o potrącenie nadpłaty z zaległych kwot należnych zainteresowanemu. Po poinformowaniu przez tę ostatnią instytucję instytucji, która wypłaciła nienależną kwotę, o tych zaległych kwotach, instytucja, która wypłaciła nienależną kwotę, powiadamia ją w terminie dwóch miesięcy o wysokości nienależnej kwoty. Jeżeli instytucja, która jest zobowiązana do wypłaty zaległych kwot, otrzyma te informacje w wyznaczonym terminie, przekazuje potrąconą kwotę instytucji, która wypłaciła nienależne kwoty. Po upływie terminu instytucja ta niezwłocznie wypłaca zaległe kwoty zainteresowanemu.

3. Jeżeli dana osoba korzystała z pomocy społecznej w jednym z państw członkowskich przez okres, w którym była uprawniona do świadczeń na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego, to organ, który udzielił pomocy – jeżeli jest zgodnie z prawem uprawniony do zwrotu kosztów świadczeń należnych zainteresowanemu – zwraca się do instytucji każdego innego państwa członkowskiego odpowiedzialnej za wypłacanie świadczeń zainteresowanemu z wnioskiem, by kwotę wypłaconą z tytułu pomocy potrąciła z kwot wypłacanych przez to państwo członkowskie zainteresowanemu.

Niniejszy przepis stosuje się odpowiednio do każdego członka rodziny zainteresowanego, który otrzymał pomoc na terytorium jednego z państw członkowskich przez okres, w którym ubezpieczony był uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego, w odniesieniu do tego członka rodziny.

Instytucja państwa członkowskiego, która wypłaciła nienależną kwotę z tytułu pomocy, przesyła oświadczenie o należnej kwocie instytucji drugiego państwa członkowskiego, która następnie potrąca tę kwotę na warunkach i w granicach przewidzianych w stosowanym przez nią ustawodawstwie dla takiej procedury wyrównawczej i niezwłocznie przekazuje kwotę instytucji, która wypłaciła nienależną kwotę.

Artykuł 73

Tymczasowo wypłacane świadczenia pieniężne lub składki

1. Do celów stosowania art. 6 rozporządzenia wykonawczego, najpóźniej trzy miesiące po określeniu mającego zastosowanie ustawodawstwa lub instytucji odpowiedzialnej za wypłacanie świadczeń, instytucja, która tymczasowo wypłacała świadczenia pieniężne, sporządza zestawienie tymczasowo wypłaconych kwot i przesyła je instytucji uznanej za właściwą.

Instytucja uznana za właściwą w zakresie wypłacania świadczeń potrąca kwotę należną w związku z tymczasową płatnością z zaległych kwot z tytułu odnośnych zaległych świadczeń należnych zainteresowanemu i niezwłocznie przekazuje potrąconą kwotę instytucji, która wypłacała tymczasowo świadczenia pieniężne.

▼B

Jeżeli kwota tymczasowo wypłaconych świadczeń jest wyższa od kwot zaległych lub brak jest kwot zaległych, instytucja uznana za właściwą potrąca tę kwotę z bieżących płatności na warunkach i w granicach przewidzianych dla takiej procedury wyrównawczej w stosowanym przez nią ustawodawstwie i niezwłocznie przekazuje kwotę instytucji, która wypłacała tymczasowo świadczenia pieniężne.

2. Instytucja, która tymczasowo otrzymywała składki od osoby prawnej lub fizycznej, zwraca odnośne kwoty osobom, które je zapłaciły, dopiero po otrzymaniu od instytucji uznanej za właściwą potwierdzenia w odniesieniu do kwot jej należnych na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego.

Na wniosek instytucji uznanej za właściwą, złożony najpóźniej w terminie trzech miesięcy po określeniu mającego zastosowanie ustawodawstwa, instytucja, która tymczasowo otrzymywała składki, przekazuje je instytucji uznanej za właściwą dla tego samego okresu w celu ustalenia sytuacji w zakresie składek jej należnych od osoby prawnej lub fizycznej. Przekazane składki uznaje się z mocą wsteczną za wpłacone na rzecz instytucji uznanej za właściwą.

Jeżeli kwota tymczasowo opłaconych składek jest wyższa niż kwota należna instytucji uznanej za właściwą od osoby prawnej lub fizycznej, instytucja, która tymczasowo otrzymywała składki, zwraca nadpłaconą kwotę zainteresowanej osobie prawnej lub fizycznej.

Artykuł 74

Koszty wyrównania

Jeżeli wierzytelność odzyskana została w drodze procedury wyrównawczej, o której mowa w art. 72 i 73 rozporządzenia wykonawczego, żadne koszty nie są pokrywane.

Sekcja 3

Odzyskiwanie należności

▼C2

Artykuł 75

Definicje i przepisy wspólne

1. Do celów niniejszej sekcji:

— „należność” oznacza wszelkie należności z tytułu składek lub z tytułu nienależnie wypłaconych lub udzielonych świadczeń, w tym odsetki, grzywny, sankcje administracyjne oraz wszystkie inne opłaty i koszty związane z należnością zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego występującego o zwrot należności,

— „strona występująca” oznacza w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego instytucję, która występuje z wnioskiem o udzielenie informacji, powiadomienie lub odzyskanie należności określonej powyżej,

— „strona wezwana” oznacza w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego instytucję, do której można wystąpić z wnioskiem o udzielenie informacji, powiadomienie lub odzyskanie należności.

2. Wnioski i wszelka związana z nimi wymiana informacji między państwami członkowskimi kierowane są na ogół za pośrednictwem wyznaczonych instytucji.

▼B

3. Praktyczne środki wykonawcze, w tym m.in. środki związane z art. 4 rozporządzenia wykonawczego oraz z ustaleniem minimalnego progu kwot, które mogą być przedmiotem wniosku o odzyskanie należności, podejmowane są przez Komisję Administracyjną.

Artykuł 76

Wnioski o udzielenie informacji

1. Na wniosek strony występującej strona wezwana dostarcza wszelkie informacje, które mogą być użyteczne dla strony występującej w ramach odzyskiwania należności.

W celu uzyskania takich informacji strona wezwana korzysta z uprawnień przyznanych jej na podstawie przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych mających zastosowanie do odzyskiwania podobnych należności powstałych w jej własnym państwie członkowskim.

2. We wniosku o udzielenie informacji należy podać nazwę lub imię i nazwisko zainteresowanej osoby prawnej lub fizycznej, której dotyczą udzielane informacje, jej ostatni znany adres oraz wszelkie inne istotne informacje pozwalające ją zidentyfikować, a także rodzaj i kwotę należności, która jest przedmiotem wniosku.

3. Strona wezwana nie jest zobowiązana do dostarczenia informacji:

a) których nie byłaby w stanie uzyskać w celu odzyskania podobnych należności powstałych w jej własnym państwie członkowskim;

b) które ujawniałyby jakiekolwiek tajemnice handlowe, przemysłowe lub zawodowe; lub

c) których ujawnienie mogłoby prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa lub być sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego.

4. Strona wezwana informuje stronę występującą o przyczynach udzielenia odmowy na wniosek o udzielenie informacji.

Artykuł 77

Powiadamianie

1. Na wniosek strony występującej strona wezwana powiadamia adresata – zgodnie z obowiązującymi w jej własnym państwie członkowskim przepisami w zakresie powiadamiania o podobnych instrumentach i decyzjach – o wszystkich instrumentach i decyzjach, w tym o charakterze sądowym, które odnoszą się do należności lub jej odzyskania i zostały wydane w państwie członkowskim strony występującej.

2. We wniosku o powiadomienie należy podać nazwę lub imię i nazwisko, adres oraz wszelkie inne istotne informacje pozwalające na zidentyfikowanie danego adresata, do których strona występująca ma normalnie dostęp, charakter i przedmiot instrumentu lub decyzji, o których należy powiadomić, oraz – w stosownych przypadkach – nazwę lub imię i nazwisko dłużnika, jego adres oraz wszelkie inne istotne informacje pozwalające go zidentyfikować oraz należność, której dotyczy instrument lub decyzja, jak również wszelkie inne użyteczne informacje.

▼B

3. Strona wezwana niezwłocznie informuje stronę występującą o działaniach podjętych w związku z jej wnioskiem o powiadomienie, w szczególności o dniu przekazania decyzji lub instrumentu adresatowi.

Artykuł 78

Wniosek o odzyskanie należności

1. Do wniosku o odzyskanie należności skierowanego przez stronę występującą do strony wezwanej należy dołączyć urzędowy lub uwierzytelniony odpis tytułu wykonawczego, wydanego w państwie członkowskim strony występującej, a w odpowiednich przypadkach także oryginał lub uwierzytelniony odpis innych dokumentów niezbędnych do odzyskania należności.

2. Strona występująca może wystąpić z wnioskiem o odzyskanie należności, jedynie gdy:

a) należność lub tytuł wykonawczy nie są kwestionowane w jej własnym państwie członkowskim, z wyjątkiem przypadków, gdy stosuje się art. 81 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego;

b) w swoim własnym państwie członkowskim zastosowała odpowiednie procedury odzyskiwania należności, jakimi dysponowała na podstawie tytułu, o którym mowa w ust. 1, a podjęte kroki nie doprowadzą do całkowitej spłaty należności;

c) nie wygasł termin przedawnienia zgodnie z jej własnym ustawodawstwem.

3. Wniosek o odzyskanie należności zawiera:

a) nazwę lub imię i nazwisko, adres oraz wszelkie inne istotne informacje pozwalające zidentyfikować zainteresowaną osobę fizyczną lub prawną lub dotyczące strony trzeciej będącej w posiadaniu jej aktywów;

b) nazwę lub imię i nazwisko, adres oraz wszelkie inne istotne informacje pozwalające zidentyfikować stronę występującą;

c) odniesienie do tytułu wykonawczego wydanego w państwie członkowskim strony występującej;

d) charakter i kwotę należności, w tym kwotę główną, odsetki, grzywny, kary administracyjne i wszystkie inne należne opłaty i koszty w walutach państw członkowskich strony występującej i strony wezwanej;

e) termin, w którym strona występująca lub strona wezwana powiadomiły adresata o wspomnianym tytule;

f) datę rozpoczęcia i długość okresu, w którym możliwa jest egzekucja według przepisów obowiązujących w państwie członkowskim strony występującej;

g) wszelkie inne istotne informacje.

▼B

4. Wniosek o odzyskanie należności zawiera także oświadczenie strony występującej, potwierdzające, że zostały spełnione warunki określone w ust. 2.

5. Strona występująca przekazuje stronie wezwanej wszelkie istotne informacje w sprawie, której dotyczy wniosek o odzyskanie należności, zaraz po ich otrzymaniu.

Artykuł 79

Tytuł wykonawczy

1. Zgodnie z art. 84 ust. 2 rozporządzenia podstawowego tytuł wykonawczy jest bezpośrednio uznawany i automatycznie traktowany jak tytuł wykonawczy w państwie członkowskim strony wezwanej.

2. Niezależnie od ust. 1, tytuł wykonawczy może w stosownych przypadkach i zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim strony wezwanej zostać przyjęty jako tytuł wykonawczy na terytorium tego państwa członkowskiego, uznany za taki instrument albo uzupełniony lub zastąpiony takim instrumentem.

W terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku o odzyskanie należności państwa członkowskie podejmują starania w celu dopełnienia takiego przyjęcia, uznania, uzupełnienia lub zastąpienia, z wyjątkiem przypadków, gdy stosuje się akapit trzeci niniejszego ustępu. Państwa członkowskie nie mogą odmówić podjęcia tych działań w przypadku, gdy tytuł wykonawczy jest sporządzony prawidłowo. Strona wezwana informuje stronę występującą o przyczynach przekroczenia trzymiesięcznego terminu.

Jeżeli którekolwiek z tych działań spowoduje spór w związany z należnością lub tytułem wykonawczym wydanym przez stronę występującą, stosuje się art. 81. rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 80

Warunki i terminy płatności

1. Należności odzyskiwane są w walucie państwa członkowskiego strony wezwanej. Cała kwota należności, która zostanie odzyskana przez stronę wezwaną, zostaje przez nią przekazana stronie występującej.

2. Jeżeli zezwalają na to przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej, strona ta może po zasięgnięciu opinii strony występującej przyznać dłużnikowi odroczenie spłaty lub możliwość spłaty w ratach. Jakiekolwiek odsetki naliczane przez stronę wezwaną w związku z odroczeniem spłaty również są przekazywane stronie występującej.

▼B

Od dnia, w którym tytuł wykonawczy został bezpośrednio uznany zgodnie z art. 79 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego lub przyjęty, uznany, uzupełniony lub zastąpiony zgodnie z art. 79 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, odsetki za zwłokę naliczane są zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w państwie członkowskim strony wezwanej i również są przekazywane stronie występującej.

Artykuł 81

Kwestionowanie należności lub tytułu wykonawczego oraz kwestionowanie środków egzekucyjnych

1. Jeżeli podczas procedury odzyskiwania należności strona zainteresowana kwestionuje należność lub tytuł wykonawczy wydany w państwie członkowskim strony występującej, wnosi ona skargę do właściwych władz państwa członkowskiego strony występującej zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w tym państwie członkowskim. Strona występująca niezwłocznie powiadamia o wniesionej sprawie stronę wezwaną. Strona zainteresowana może również poinformować o wniesionej skardze stronę wezwaną.

2. Gdy tylko strona wezwana otrzyma powiadomienie lub informację, o których mowa w ust. 1, od strony występującej albo od strony zainteresowanej, zawiesza postępowanie egzekucyjne do momentu podjęcia decyzji w sprawie przez właściwą władzę, o ile strona występująca nie żąda inaczej, zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu. Jeżeli strona wezwana uzna to za niezbędne oraz bez uszczerbku dla art. 84 rozporządzenia wykonawczego, może ona podjąć środki zapobiegawcze gwarantujące odzyskanie należności w zakresie, w jakim przepisy ustawowe lub wykonawcze obowiązujące w jej własnym państwie członkowskim pozwalają na takie postępowanie w przypadkach podobnych należności.

Niezależnie od akapitu pierwszego, strona występująca może zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w jej własnym państwie członkowskim zwrócić się do strony wezwanej, by odzyskała kwestionowaną należność w zakresie, w jakim pozwalają na to odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze oraz praktyka administracyjna obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej. Jeżeli spór zostaje rozstrzygnięty na korzyść dłużnika, strona występująca jest zobowiązana do zwrotu wszelkich odzyskanych kwot, wraz z należnym odszkodowaniem zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w państwie członkowskim strony wezwanej.

3. W przypadku gdy kwestionowane są środki egzekucyjne zastosowane w państwie członkowskim strony wezwanej, sprawa zostaje wniesiona do właściwej władzy tego państwa członkowskiego zgodnie z jego przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

▼B

4. W przypadku gdy właściwą władzą, do której wniesiona została sprawa zgodnie z ust. 1, jest sąd powszechny lub sąd administracyjny, decyzja tego sądu, w zakresie, w jakim jest ona korzystna dla strony występującej i umożliwia odzyskiwanie należności w państwie członkowskim strony występującej, stanowi „tytuł wykonawczy" w rozumieniu art. 78 i 79 rozporządzenia wykonawczego, a odzyskiwanie należności następuje dalej na podstawie tej decyzji.

Artykuł 82

Granice pomocy

1. Strona wezwana nie jest zobowiązana do:

a) udzielania pomocy, o której mowa w art. 78–81 rozporządzenia wykonawczego, jeżeli z uwagi na sytuację dłużnika odzyskiwanie należności spowodowałoby poważne trudności gospodarcze lub społeczne w państwie członkowskim strony wezwanej w zakresie, w jakim przepisy ustawowe, wykonawcze lub praktyka administracyjna obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej pozwalają na takie postępowanie w przypadku podobnych należności krajowych;

b) udzielania pomocy przewidzianej w art. 76–81 rozporządzenia wykonawczego, jeżeli pierwotny wniosek oparty na art. 76–78 rozporządzenia wykonawczego odnosi się do należności starszych niż pięcioletnie, licząc od momentu, w którym tytuł wykonawczy został ustanowiony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub z praktyką administracyjną, które obowiązywały w państwie członkowskim strony występującej w dniu wniesienia wniosku. Jeżeli jednak dana należność lub instrument są kwestionowane, za początek tego okresu uznaje się moment stwierdzenia przez państwo członkowskie strony występującej, że należność lub nakaz wykonania umożliwiający odzyskanie należności nie mogą być dłużej kwestionowane.

2. Strona wezwana powiadamia stronę występującą o powodach udzielenia odmowy na wniosek o udzielenie pomocy.

Artykuł 83

Terminy przedawnienia

1. Kwestie dotyczące terminów przedawnienia regulowane są w następujący sposób:

a) przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim strony występującej, w zakresie, w jakim dotyczą one należności lub tytułu wykonawczego; oraz

b) przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim strony wezwanej, w zakresie, w jakim dotyczą one środków egzekucyjnych w wezwanym państwie członkowskim.

Bieg terminów przedawnienia zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim strony wezwanej rozpoczyna się w dniu bezpośredniego uznania lub w dniu przyjęcia, uznania, uzupełnienia lub zastąpienia, zgodnie z art. 79 rozporządzenia wykonawczego.

▼B

2. Czynności związane z odzyskiwaniem należności podjęte przez stronę wezwaną stosownie do wniosku o udzielenie pomocy, które w przypadku podjęcia ich przez stronę występującą miałyby skutek zawieszający lub przerywający bieg terminu przedawnienia zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim strony występującej, uważa się, w zakresie, w jakim dotyczy to tego skutku, za podjęte w państwie członkowskim strony występującej.

Artykuł 84

Środki zapobiegawcze

Na uzasadniony wniosek strony występującej strona wezwana podejmuje środki zapobiegawcze, aby zapewnić odzyskanie należności w zakresie, z jakim pozwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej.

Do celów stosowania akapitu pierwszego stosuje się odpowiednio przepisy i procedury określone w art. 78, 79, 81 i 82 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 85

Koszty związane z odzyskiwaniem należności

1. Strona wezwana odzyskuje od zainteresowanej osoby fizycznej lub prawnej, i zatrzymuje, wszelkie związane z odzyskiwaniem należności koszty, które ponosi, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi państwa członkowskiego strony wezwanej, mającymi zastosowanie do podobnych należności.

2. Wzajemna pomoc udzielana na mocy niniejszej sekcji jest co do zasady wolna od opłat. Jednakże w przypadku gdy odzyskiwanie należności sprawia szczególne trudności lub wiąże się z bardzo wysokimi kosztami, strona występująca i strona wezwana mogą w danych przypadkach uzgodnić odrębne zasady zwrotu kosztów.

3. Państwo członkowskie strony występującej jest odpowiedzialne wobec państwa członkowskiego strony wezwanej za wszelkie koszty i straty spowodowane działaniami uznanymi za bezpodstawne w odniesieniu do podstawy roszczenia lub ważności instrumentu wydanego przez stronę występującą.

Artykuł 86

Klauzula przeglądowa

1. Nie później niż cztery pełne lata kalendarzowe po dniu wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego Komisja Administracyjna przedstawia sprawozdanie porównawcze w sprawie terminów określonych w art. 67 ust. 2, 5 i 6 rozporządzenia wykonawczego.

Na podstawie tego sprawozdania Komisja Europejska może w stosownych przypadkach przedstawić wnioski dotyczące przeglądu tych terminów w celu ich znaczącego skrócenia.

2. Nie później niż w terminie, o którym mowa w ust. 1, Komisja Administracyjna ocenia również zasady przeliczania okresów określone w art. 13, w celu uproszczenia tych zasad w miarę możliwości.

▼B

3. Nie później niż do dnia 1 maja 2015 r. Komisja Administracyjna przedstawia sprawozdanie, w którym ocenia w szczególności stosowanie przepisów tytułu IV rozdział I i III rozporządzenia wykonawczego, w szczególności w odniesieniu do procedur i terminów, o których mowa w art. 67 ust. 2, 5 i 6 rozporządzenia wykonawczego, oraz procedur odzyskiwania należności, o których mowa w art. 75–85 rozporządzenia wykonawczego.

W świetle tego sprawozdania Komisja Europejska może w razie konieczności przedstawić odpowiednie wnioski w celu zwiększenia skuteczności i zrównoważenia tych procedur.

TYTUŁ V

PRZEPISY RÓŻNE, PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 87

Badanie lekarskie i kontrole administracyjne

1. Bez uszczerbku dla innych przepisów, w przypadku gdy osoba otrzymująca lub ubiegająca się o świadczenia lub członek jej rodziny mają miejsce pobytu lub zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego innego niż to, w którym ma siedzibę instytucja będąca dłużnikiem, na wniosek tej instytucji badania lekarskie przeprowadza instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania beneficjenta zgodnie z procedurami określonymi w ustawodawstwie stosowanym przez tę instytucję.

Instytucja będąca dłużnikiem powiadamia instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania o wszelkich szczególnych wymogach, które w razie konieczności mają być przestrzegane, a także o elementach, które ma obejmować badanie lekarskie.

2. Instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania przekazuje instytucji będącej dłużnikiem, która wystąpiła z wnioskiem o przeprowadzenie badania lekarskiego, protokół tego badania. Ustalenia instytucji miejsca pobytu lub zamieszkania są wiążące dla instytucji będącej dłużnikiem.

Instytucja będąca dłużnikiem zastrzega sobie prawo zlecenia przeprowadzenia badania beneficjenta wybranemu przez siebie lekarzowi. Beneficjent może jednak zostać poproszony o powrót do państwa członkowskiego instytucji będącej dłużnikiem tylko wtedy, gdy jest on w stanie odbyć taką podróż bez uszczerbku na zdrowiu, a koszty podróży i zakwaterowania ponosi instytucja będąca dłużnikiem.

3. W przypadku gdy osoba otrzymująca lub ubiegająca się o świadczenia, lub członek jej rodziny, mają miejsce pobytu lub zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego innego niż to, w którym ma siedzibę instytucja będąca dłużnikiem, na wniosek tej instytucji kontrolę administracyjną przeprowadza instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania beneficjenta.

W takim przypadku zastosowanie ma również ust. 2.

4. Ust. 2 i 3 stosuje się również w odniesieniu do ustalania lub kontroli stanu zależności osoby otrzymującej lub ubiegającej się o świadczenia z tytułu opieki długoterminowej, o których mowa w art. 34 rozporządzenia podstawowego.

5. Właściwe władze lub instytucje właściwe dwóch lub więcej państw członkowskich mogą uzgodnić szczególne przepisy i procedury służące pełnej lub częściowej poprawie gotowości osób ubiegających się o świadczenie lub otrzymujących je do uczestnictwa w rynku pracy oraz do udziału tych osób w systemach lub programach udostępnionych w tym celu w państwie członkowskim pobytu lub zamieszkania.

▼B

6. W drodze wyjątku od zasady wolnej od opłat wzajemnej współpracy administracyjnej określonej w art. 76 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, rzeczywista kwota wydatków poniesionych na kontrole, o których mowa w ust. 1–5, zwracana jest przez instytucję będącą dłużnikiem, która wystąpiła o przeprowadzenie takich kontroli, instytucji, do której wystąpiono o ich przeprowadzenie.

Artykuł 88

Powiadomienia

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji Europejskiej dane organów, o których mowa w art. 1 lit. m), q) i r) rozporządzenia podstawowego oraz w art. 1 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia wykonawczego, jak również instytucji wyznaczonych zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, posiadają oznaczenie elektroniczne w postaci kodu identyfikacyjnego i adresu poczty elektronicznej.

3. Komisja Administracyjna określa strukturę, zawartość i szczegółowy sposób przekazywania danych, o których mowa w ust. 1, łącznie ze wspólnym formatem oraz wzorem powiadomienia.

4. W załączniku 4 do rozporządzenia wykonawczego opisano szczegółowo ogólnodostępną bazę danych zawierającą informacje, o których mowa w ust. 1. Komisja Europejska tworzy tę bazę danych i nią zarządza. Państwa członkowskie są jednakże odpowiedzialne za wprowadzanie do tej bazy danych informacji na temat własnych krajowych punktów kontaktowych. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby wprowadzane informacje na temat krajowych punktów kontaktowych, przewidziane w ust. 1, były dokładne.

5. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za aktualizowanie informacji, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 89

Informowanie

1. Komisja Administracyjna opracowuje niezbędne informacje, aby zapewnić zainteresowanym stronom możliwość zapoznania się z ich prawami oraz formalnościami administracyjnymi wymaganymi w celu egzekwowania tych praw. Informacje te są rozpowszechniane, w miarę możliwości, drogą elektroniczną przez umieszczenie na ogólnodostępnych stronach internetowych. Komisja Administracyjna zapewnia regularną aktualizację tych informacji oraz kontroluje jakość usług świadczonych klientom.

2. Komitet Doradczy, o którym mowa w art. 75 rozporządzenia podstawowego, może wydawać opinie i zalecenia dotyczące poprawy jakości informacji i sposobu ich rozpowszechniania.

3. Właściwe władze zapewniają, aby ich instytucje były poinformowane o wszystkich przepisach wspólnotowych, legislacyjnych lub innych, w tym decyzji Komisji Administracyjnej, oraz, aby je stosowały, w dziedzinach objętych rozporządzeniem podstawowym i rozporządzeniem wykonawczym oraz zgodnie z warunkami określonymi w tych rozporządzeniach.

▼B

Artykuł 90

Przeliczanie walut

Do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego kursem wymiany dwóch walut jest kurs referencyjny publikowany przez Europejski Bank Centralny. Data, którą bierze się pod uwagę przy ustalaniu kursu wymiany, jest określana przez Komisję Administracyjną.

Artykuł 91

Statystyki

Właściwe władze sporządzają statystyki dotyczące stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego i przekazują je sekretariatowi Komisji Administracyjnej. Dane te są gromadzone i przedstawiane według planu i metody ustalonych przez Komisję Administracyjną. Komisja Europejska odpowiada za rozpowszechnianie tych informacji.

Artykuł 92

Zmiany załączników

Załączniki 1, 2, 3, 4 i 5 do rozporządzenia wykonawczego oraz załączniki VI, VII, VIII i IX do rozporządzenia podstawowego mogą zostać zmienione rozporządzeniem Komisji na wniosek Komisji Administracyjnej.

Artykuł 93

Przepisy przejściowe

Do przypadków objętych rozporządzeniem wykonawczym stosuje się art. 87 rozporządzenia podstawowego.

Artykuł 94

Przepisy przejściowe dotyczące emerytur i rent

1. W przypadku gdy zdarzenie warunkowe występuje przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego państwa członkowskiego i gdy przed tym dniem nie przyznano emerytury lub renty na podstawie wniosku, wniosek taki stanowi podstawę podwójnego przyznania świadczeń, w zakresie, w jakim muszą one zostać przyznane, na podstawie takiego zdarzenia warunkowego, za okres przed tym dniem:

a) za okres przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego na terytorium zainteresowanego państwa członkowskiego, zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71 lub z umowami obowiązującymi między danymi państwami członkowskimi;

b) za okres rozpoczynający się w dniu wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego na terytorium danego państwa członkowskiego, zgodnie z rozporządzeniem podstawowym.

Jeżeli jednak kwota ustalona zgodnie z przepisami, o których mowa w lit. a), jest wyższa niż kwota ustalona zgodnie z przepisami, o których mowa w lit. b), zainteresowany nadal jest uprawniony do kwoty ustalonej zgodnie z przepisami, o których mowa w lit. a).

▼B

2. Złożenie w instytucji państwa członkowskiego, od dnia wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego na terytorium danego państwa członkowskiego, wniosku o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub rent rodzinnych automatycznie powoduje ponowne wyliczenie – zgodnie z rozporządzeniem podstawowym – świadczeń już przyznanych przed tym dniem w związku z tym samym zdarzeniem warunkowym przez instytucję lub instytucje jednego lub więcej państw członkowskich; takie ponowne wyliczenie nie może jednak stanowić podstawy do obniżenia kwoty przyznanego świadczenia.

Artykuł 95

Okres przejściowy dotyczący elektronicznej wymiany danych

1. Każde państwo członkowskie może skorzystać z okresu przejściowego dotyczącego wymiany danych drogą elektroniczną określonej w art. 4 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

Okresy przejściowe nie mogą być dłuższe niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego.

Jeżeli jednak udostępnienie niezbędnej infrastruktury wspólnotowej (Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego – EESSI) znacznie się opóźni w stosunku do wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, Komisja Administracyjna może postanowić o odpowiednim przedłużeniu tych okresów.

2. Praktyczne warunki dotyczące wszelkich niezbędnych okresów przejściowych, o których mowa w ust. 1, określa Komisja Administracyjna, w celu zapewnienia niezbędnej wymiany danych umożliwiającej stosowanie rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 96

Uchylenie

1. Rozporządzenie (EWG) nr 574/72 traci moc ze skutkiem od dnia 1 maja 2010 r.

Jednakże rozporządzenie (EWG) nr 574/72 pozostaje w mocy i nadal wywołuje skutki prawne do celów:

a) rozporządzenia Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzającego przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo ([1]) – do czasu uchylenia tego rozporządzenia lub jego zmiany;

b) rozporządzenia Rady (EWG) nr 1661/85 z dnia 13 czerwca 1985 r. ustanawiającego techniczne dostosowanie do wspólnotowych zasad zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących, w odniesieniu do Grenlandii ([2]) – do czasu uchylenia tego rozporządzenia lub jego zmiany;

([1]) Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1.
([2]) Dz.U. L 160 z 20.6.1985, s. 7.

▼B

c) Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym ([1]), Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób ([2]) i innych porozumień zawierających odniesienie do rozporządzenia (EWG) nr 574/72 – do czasu ich zmiany na podstawie rozporządzenia wykonawczego.

2. Odniesienia do rozporządzenia (EWG) nr 574/72 w dyrektywie Rady 98/49/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie ochrony uprawnień do dodatkowych świadczeń emerytalnych lub rentowych pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek przemieszczających się we Wspólnocie ([3]), oraz we wszystkich innych aktach prawnych Wspólnoty, należy rozumieć jako odniesienia do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 97

Publikacja i wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie zostaje opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

([1]) Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 1.
([2]) Dz.U. L 114 z 30.4.2002, s. 6.
([3]) Dz.U. L 209 z 25.7.1998, s. 46.

▼B

ZAŁĄCZNIK 1

Pozostające w mocy postanowienia wykonawcze do umów dwustronnych oraz inne przepisy wykonawcze

(o których mowa w art. 8 ust. 1 i art. 9 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego)

BELGIA – DANIA

Wymiana listów z dnia 8 maja 2006 r. i 21 czerwca 2006 r. w sprawie umowy o zwrocie rzeczywistej kwoty świadczenia udzielonego członkom rodziny osoby zatrudnionej lub pracującej na własny rachunek ubezpieczonych w Belgii, jeżeli członek rodziny ma miejsce zamieszkania w Danii, oraz emerytom lub rencistom albo członkom ich rodziny ubezpieczonym w Belgii, lecz mającym miejsce zamieszkania w Danii

BELGIA – NIEMCY

Umowa z dnia 29 stycznia 1969 r. w sprawie poboru i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne

▼M6

_____

▼B

BELGIA – HISZPANIA

Umowa z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych zgodnie z przepisami rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz nr 574/72

BELGIA – FRANCJA

a) Umowa z dnia 4 lipca 1984 r. w sprawie badań lekarskich pracowników przygranicznych zamieszkałych w jednym państwie, ale pracujących w innym

b) Umowa z dnia 14 maja 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich, zawarta na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

c) Umowa z dnia 3 października 1977 r. w sprawie wykonania art. 92 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (odzyskiwanie składek na zabezpieczenie społeczne)

d) Umowa z dnia 29 czerwca 1979 r. w sprawie wzajemnej rezygnacji ze zwrotu kosztów, o którym to zwrocie jest mowa w art. 70 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (koszty zasiłku dla bezrobotnych)

e) Porozumienie administracyjne z dnia 6 marca 1979 w sprawie trybu wykonywania dodatkowej konwencji z dnia 12 października 1978 o zabezpieczeniu społecznym zawarta między Belgią a Francją w odniesieniu do jej przepisów dotyczących osób pracujących na własny rachunek

f) Wymiana listów z dnia 21 listopada 1994 r. i 8 lutego 1995 r. w sprawie trybu zaspokajania wzajemnych roszczeń zgodnie z art. 93, 94 i 95 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

BELGIA – WŁOCHY

a) Umowa z dnia 12 stycznia 1974 r. w sprawie wykonania art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

b) Umowa z dnia 31 października 1979 r. w sprawie wykonania art. 18 ust. 9 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

▼B

c) Wymiana listów z dnia 10 grudnia 1991 r. i 10 lutego 1992 r. w sprawie pokrycia wzajemnych roszczeń zgodnie z art. 93 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

d) Umowa z dnia 21 listopada 2003 r. w sprawie warunków zaspokajania wzajemnych roszczeń zgodnie z art. 94 i 95 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72

BELGIA – LUKSEMBURG

a) Umowa z dnia 28 stycznia 1961 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne

b) Umowa z dnia 16 kwietnia 1976 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

BELGIA – NIDERLANDY

▼M1

_____

▼B

b) Umowa z dnia 13 marca 2006 r. w sprawie ubezpieczeń zdrowotnych

c) Umowa z dnia 12 sierpnia 1982 r. w sprawie ubezpieczeń na wypadek choroby, macierzyństwa i niepełnosprawności

BELGIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

a) Wymiana listów z dnia 4 maja i 14 czerwca 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (odstąpienie od zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

b) Wymiana listów z dnia 18 stycznia i 14 marca 1977 r. w sprawie art. 36 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (porozumienie co do zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) zmieniona wymianą listów z dnia 4 maja i 23 lipca 1982 r. (porozumienie co do zwrotu kosztów poniesionych w związku z art. 22 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (EWG) nr 1408/71)

BUŁGARIA – REPUBLIKA CZESKA

Artykuł 29 ust. 1 i 3 umowy z dnia 25 listopada 1998 r. i art. 5 ust. 4 porozumienia administracyjnego z dnia 30 listopada 1999 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich

BUŁGARIA – NIEMCY

Artykuł 8 i 9 Umowy administracyjnej w sprawie wykonania Konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 17 grudnia 1997 r. w dziedzinie rent i emerytur

REPUBLIKA CZESKA – SŁOWACJA

Artykuł 15 i 16 Porozumienia administracyjnego z dnia 8 stycznia 1993 r. w sprawie określenia siedziby pracodawcy i miejsca zamieszkania do celów art. 20 konwencji z dnia 29 października 1992 r. o zabezpieczeniu społecznym

DANIA – IRLANDIA

Wymiana listów z dnia 22 grudnia 1980 r. i 11 lutego 1981 r. w sprawie wzajemnej rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych w ramach ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych, kosztów zasiłku dla bezrobotnych, jak również kosztów kontroli administracyjnej i badań lekarskich (art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72)

▼M6

_____

▼B

DANIA – HISZPANIA

Umowa z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie zaliczek, terminów i zwrotu rzeczywistej kwoty świadczenia udzielonego członkom rodziny osoby zatrudnionej lub pracującej na własny rachunek ubezpieczonych w Hiszpanii, jeżeli członek rodziny ma miejsce zamieszkania w Danii, oraz emerytom lub rencistom albo członkom ich rodziny ubezpieczonym w Hiszpanii, lecz mającym miejsce zamieszkania w Danii

▼M4

_____

▼C1

_____

▼M1

_____

▼M4

_____

▼B

DANIA – PORTUGALIA

Umowa z dnia 17 kwietnia 1998 r. w sprawie częściowej rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia w razie choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich

DANIA – FINLANDIA

Artykuł 15 nordyckiej konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 18 sierpnia 2003 r.: umowa w sprawie wzajemnej rezygnacji z refundacji zgodnie z art. 36, 63 i 70 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (koszty świadczeń rzeczowych z tytułu choroby i macierzyństwa, wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zasiłków dla bezrobotnych) oraz art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (koszty kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

DANIA – SZWECJA

Artykuł 15 nordyckiej konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 18 sierpnia 2003 r.: umowa w sprawie wzajemnej rezygnacji z refundacji zgodnie z art. 36, 63 i 70 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (koszty świadczeń rzeczowych z tytułu choroby i macierzyństwa, wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zasiłków dla bezrobotnych) oraz art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (koszty kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

DANIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 30 marca i 19 kwietnia 1977 r., zmieniona wymianą listów z dnia 8 listopada 1989 r. i z dnia 10 stycznia 1990 r., w sprawie umowy dotyczącej rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych, kontroli administracyjnych i badań lekarskich

NIEMCY – FRANCJA

Umowa z dnia 26 maja 1981 r. w sprawie wykonania art. 92 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (pobór i odzyskiwanie składek na zabezpieczenie społeczne)

NIEMCY – WŁOCHY

Umowa z dnia 3 kwietnia 2000 r. w sprawie poboru i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne

▼B

NIEMCY – LUKSEMBURG

a) Umowa z dnia 14 października 1975 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, zawarta na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

b) Umowa z dnia 14 października 1975 r. w sprawie poboru i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne

c) Umowa z dnia 25 stycznia 1990 r. w sprawie stosowania art. 20 i art. 22 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia (EWG) nr 1408/71

▼M1

_____

▼B

NIEMCY – AUSTRIA

Sekcja II numer 1 oraz sekcja III umowy z dnia 2 sierpnia 1979 r. dotyczącej realizacji konwencji o ubezpieczeniu bezrobotnych z dnia 19 lipca 1978 r. nadal ma zastosowanie do osób, które prowadziły działalność jako pracownicy przygraniczni w dniu 1 stycznia 2005 r. lub przed tą datą oraz stały się bezrobotne przed 1 stycznia 2011 r.

NIEMCY – POLSKA

Porozumienie z dnia 11 stycznia 1977 r. w sprawie realizacji Umowy z dnia 9 października 1975 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym.

ESTONIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 29 marca 2006 r. między właściwymi władzami Republiki Estonii i Zjednoczonego Królestwa dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielanych na podstawie tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

IRLANDIA – FRANCJA

Wymiana listów z dnia 30 lipca 1980 r. i 26 września 1980 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych) oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (wzajemna rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

IRLANDIA – LUKSEMBURG

Wymiana listów z dnia 26 września 1975 r. i 5 sierpnia 1976 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, jak również kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, o których mowa w art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72)

IRLANDIA – NIDERLANDY

Wymiana listów z dnia 22 kwietnia i 27 lipca 1987 r. dotycząca art. 70 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń udzielonych na podstawie art. 69 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, o których mowa w art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72)

▼B

IRLANDIA – SZWECJA

Umowa z dnia 8 listopada 2000 r. o rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych z tytułu choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz kosztów kontroli administracyjnych i lekarskich

IRLANDIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 9 lipca 1975 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (umowa w sprawie zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

▼M4

_____

▼B

HISZPANIA – FRANCJA

Umowa z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie konkretnych ustaleń w odniesieniu do administrowania wzajemnymi roszczeniami z tytułu świadczeń zdrowotnych i co do zaspokajania tych roszczeń na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72

HISZPANIA – WŁOCHY

Umowa o nowym trybie ułatwiającym i upraszczającym zwrot kosztów opieki zdrowotnej z dnia 21 listopada 1997 r. dotycząca art. 36 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zwrot kosztów świadczeń rzeczowych z tytułu choroby i macierzyństwa) oraz art. 93, 94, 95, 100 i art. 102 ust. 5 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (tryb zwrotu kosztów świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa oraz zaległych wierzytelności)

▼M4

_____

▼B

HISZPANIA – PORTUGALIA

▼M3

_____

▼B

b) Umowa z dnia 2 października 2002 r. w sprawie szczegółowych ustaleń – w odniesieniu do zarządzania wzajemnymi roszczeniami z tytułu świadczeń zdrowotnych i zaspokajania tych roszczeń – w celu ułatwienia i przyspieszenia zaspokajania tych roszczeń

HISZPANIA – SZWECJA

Umowa z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na mocy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72

HISZPANIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz (EWG) nr 574/72

FRANCJA – WŁOCHY

a) Wymiana listów z dnia 14 maja i 2 sierpnia 1991 r. w sprawie warunków zaspokajania wzajemnych roszczeń na podstawie art. 93 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

▼B

b) Uzupełniająca wymiana listów z dnia 22 marca i 15 kwietnia 1994 r. w sprawie trybu zaspokajania wzajemnych roszczeń na podstawie art. 93, 94, 95 i 96 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

c) Wymiana listów z dnia 2 kwietnia 1997 r. i 20 października 1998 r., zmieniająca wymiany listów wskazane w pkt a) i b), w sprawie trybu zaspokajania wzajemnych roszczeń na mocy art. 93, 94, 95 i 96 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

d) Umowa z dnia 28 czerwca 2000 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów, o których mowa w art. 105 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 574/72, dotyczących kontroli administracyjnych i badań lekarskich wymaganych na mocy art. 51 wspomnianego rozporządzenia

FRANCJA – LUKSEMBURG

▼M4

_____

a) Umowa z dnia 2 czerwca 1976 r. o zrzeczeniu się zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich przewidzianych w art. 105 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r.

▼C1

b) Wymiana listów z dnia 17 lipca i 20 września 1995 r. w sprawie warunków zaspokajania wzajemnych roszczeń na podstawie art. 93, 95 i 96 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 oraz Wymiana listów z dnia 10 lipca i dnia 30 sierpnia 2013 r.

▼B

FRANCJA – NIDERLANDY

a) ►M4 Umowa z dnia 28 kwietnia 1997 r. w sprawie rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich na podstawie art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 ◄

▼M4

_____

▼B

FRANCJA – PORTUGALIA

Umowa z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie specjalnych szczegółowych zasad regulujących administrowanie wzajemnymi roszczeniami z tytułu leczenia i zaspokajanie tych roszczeń na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72

FRANCJA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

a) Wymiana listów z dnia 25 marca i 28 kwietnia 1997 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

b) Umowa z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie konkretnych metod określania kwot zwracanych z tytułu świadczeń rzeczowych na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72

WŁOCHY – LUKSEMBURG

Artykuł 4 ust. 5 i 6 umowy administracyjnej z dnia 19 stycznia 1955 r. w sprawie wykonania postanowień konwencji ogólnej o zabezpieczeniu społecznym (ubezpieczenie pracowników rolnych na wypadek choroby)

▼M4

———————

▼B

WŁOCHY – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 15 grudnia 2005 r. między właściwymi władzami Republiki Włoskiej i Zjednoczonego Królestwa dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 stycznia 2005 r.

LUKSEMBURG – NIDERLANDY

Umowa z dnia 1 listopada 1976 r. dotycząca rezygnacji ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, zawarta na mocy art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72

LUKSEMBURG – SZWECJA

Umowa z dnia 27 listopada 1996 r. w sprawie zwrotu wydatków poniesionych w dziedzinie zabezpieczenia społecznego

LUKSEMBURG – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 18 grudnia 1975 r. i 20 stycznia 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, o których mowa w art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72)

WĘGRY – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 1 listopada 2005 r. między właściwymi władzami Republiki Węgierskiej i Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 41 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 883/2004 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na mocy tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

MALTA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 17 stycznia 2007 r. między właściwymi władzami Malty i Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 41 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 883/2004 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na mocy rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

▼M1

———————

▼B

NIDERLANDY – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

▼M4

Art. 3 zdanie drugie umowy administracyjnej z dnia 12 czerwca 1956 r. w sprawie wykonania konwencji z dnia 11 sierpnia 1954 r.

———————

▼B

PORTUGALIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa z dnia 8 czerwca 2004 r. ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych przez oba państwa począwszy od dnia 1 stycznia 2003 r.

▼B

FINLANDIA – SZWECJA

Artykuł 15 nordyckiej konwencji o zabezpieczeniu społecznym z dnia 18 sierpnia 2003 r.: umowa w sprawie wzajemnej rezygnacji z refundacji zgodnie z art. 36, 63 i 70 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (koszty świadczeń rzeczowych z tytułu choroby i macierzyństwa, wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zasiłków dla bezrobotnych) oraz art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (koszty kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

FINLANDIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 1 i 20 czerwca 1995 r. w sprawie art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych) i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

SZWECJA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa z dnia 15 kwietnia 1997 r. w sprawie art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych) i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich)

▼B

ZAŁĄCZNIK 2

Systemy specjalne dla urzędników służby cywilnej

(o których mowa w ►M1 art. 32 ust. 2 i art. 41 ust. 1 ◄ rozporządzenia wykonawczego)

A. Systemy specjalne dla urzędników służby cywilnej, nieobjęte przepisami tytułu III rozdział I rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w zakresie świadczeń rzeczowych

Niemcy

Specjalny system świadczeń z tytułu choroby dla urzędników służby cywilnej

B. Specjalne systemy dla urzędników służby cywilnej, nieobjęte przepisami tytułu III rozdział I rozporządzenia (WE) nr 883/2004, z wyjątkiem art. 19, art. 27 ust. 1 i art. 35, w zakresie świadczeń rzeczowych

Hiszpania

Specjalny system zabezpieczenia społecznego dla urzędników służby cywilnej

Specjalny system zabezpieczenia społecznego dla sił zbrojnych

Specjalny system zabezpieczenia społecznego dla urzędników sądowych i personelu administracyjnego

C. Specjalne systemy dla urzędników służby cywilnej, nieobjęte przepisami tytułu III rozdział II rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w zakresie świadczeń rzeczowych

Niemcy

Specjalny system świadczeń z tytułu wypadku dla urzędników służby cywilnej

▼B

ZAŁĄCZNIK 3

Państwa członkowskie występujące o zwrot kosztów świadczeń rzeczowych na podstawie zryczałtowanych kwot

(o których mowa w art. 63 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego)

IRLANDIA

HISZPANIA

▼M3

CYPR

_____

▼M6

_____

▼B

PORTUGALIA

▼M6

_____

▼B

SZWECJA

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

▼B

ZAŁĄCZNIK 4

Szczegółowy opis bazy danych, o której mowa w art. 88 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego

1. *Zawartość bazy danych*

   Elektronicznie zestawienie (URL) odnośnych organów zawiera następujące informacje:

   a) nazwę organu w urzędowym(-ych) języku(-ach) państwa członkowskiego oraz w języku angielskim

   b) kod identyfikacyjny oraz elektroniczny adres EESSI

   c) funkcję organu w odniesieniu do definicji zawartych w art. 1 lit. m), q) i r) rozporządzenia podstawowego (oraz art. 1 lit. a) i b) rozporządzenia wykonawczego)

   d) jego kompetencje w odniesieniu do różnych rodzajów ryzyka, świadczeń, systemów i zakresu geograficznego

   e) wskazanie tej części rozporządzenia podstawowego, którą organ ten stosuje

   f) następujące dane teleadresowe: adres pocztowy, numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej oraz adres URL

   g) wszelkie inne informacje niezbędne do stosowania rozporządzenia podstawowego lub rozporządzenia wykonawczego

2. *Administrowanie bazą danych*

   a) Elektroniczny wykaz przechowywany jest w systemie EESSI na poziomie Komisji Europejskiej

   b) Państwa członkowskie odpowiedzialne są za gromadzenie i weryfikację niezbędnych informacji o organach oraz za terminowe przekazywanie Komisji Europejskiej poszczególnych danych, za które odpowiadają, lub informacje o zmianie tych danych

3. *Dostęp*

   Informacje służące do celów operacyjnych i administracyjnych nie są publicznie dostępne.

4. *Bezpieczeństwo*

   Wszelkie zmiany treści bazy danych (wprowadzenie, aktualizacja, usunięcie danych) są rejestrowane. Zanim użytkownik wejdzie do wykazu w celu modyfikacji danych, musi zostać zidentyfikowany i uwierzytelniony. Zanim użytkownik będzie mógł zmodyfikować dane, zostanie sprawdzone jego upoważnienie do wykonania tej operacji. Działania, do których nie ma się upoważnienia, zostaną odrzucone oraz zarejestrowane.

5. *System językowy*

   Ogólnym językiem bazy danych jest język angielski. Nazwy organów i ich dane teleadresowe należy podawać także w języku(-ach) urzędowym(-ych) państwa członkowskiego.

▼B

ZAŁĄCZNIK 5

Państwa członkowskie określające na zasadzie wzajemności maksymalną kwotę zwrotu, o której mowa w art. 65 ust. 6 zdanie trzecie rozporządzenia podstawowego, na podstawie średniej kwoty zasiłków dla bezrobotnych przewidzianej w ustawodawstwie tych państw członkowskich w poprzednim roku kalendarzowym

(o których mowa w art. 70 rozporządzenia wykonawczego)

BELGIA

REPUBLIKA CZESKA

▼M3

DANIA

▼B

NIEMCY

▼M4

NIDERLANDY

▼B

AUSTRIA

SŁOWACJA

FINLANDIA